

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

VOL. LXII

Sausis - January 13, 1977

Nr. 2

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

ATEITIN ŽIŪRINT

Neužmirškime, kad Pattonas jau
nebestovi prie Elbės

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Paskutiniame NAUJO-SIOS VILTIES Nr. net dviejose apžvalgiuose straipsniuose grįžtama prie Helsinkio AKTO vertinimo. Ten iš vienos pusės siūloma "...visomis priemonėmis siekti, kad... Helsinkio aktas būtų paskelbtas niekiniu..." Iš kitos pusės aiškinama, kad patiekimas konkrečių faktų ir dokumentų "kaip sovietai nesilaiko Helsinkio akte duotų pažadų... būtų labai prasminga veikla".

"Jeigu taip, tai tas aktas jau yra naudingas bent tuo, kad leidžia priminti sovietų sutarčių nesilaikymą, kas Vakaruose labai praktikuojama. Dar daugiau, tas aktas ypatingai įtartina šviesa nušviečia sovietų skubius pasiruošimus karui.

I mano teorišką prielaidą, kad net komunistinė Vilniaus vyriausybė nori galimai didesnės nepriklausomybės nuo Maskvos, vieno str. autorius B. Jonaitis taip atsikerta: "Juk ir Mikėvičius-Kapsukas ir Aleksa-Angarietis buvo tikri lietuviai, bet ar jie norėjo nepriklausomos Lietuvos?"

Čia išsидуoda visa tokios galvosenos paslaptis. Būtent, nenoras sutikti, kad padėtis drastiškai pasikeitė. Nepriklausoma Lietuva mūsų komunistam reiškė neišvengiamą kalėjimą. Už tat jiems buvo reikalinga raudonosios armijos pagalba. Bet sykį patekę valdžion, jie turi skaityti su pavojumi ne iš nepriklausomos Lietuvos policijos, bet Maskvos KGB. Dėkingumas už pastatymą valdžion greitai pranyksta, jei ne pas pačius taip pastatytus, tai jų vaikus. (Atsiminkime tik A. Venclovą ir jo sūnų Tomą).

Ta pati klaida daroma ir galvojant apie Europoje susidariusią atmosferą, privedusią prie Helsinkio Akto pasirašymo. Dabar jau praslinko 31 metai nuo to laiko, kai gen. Pattono divizijos stovėjo prie Elbės kada gal būtų užtekę telefono skambučio iš Baltųjų Rūmų, kad generolo Pattono tankai atsidurtų ne tik Berlyne, bet ir Prahoje. Šiandien atsakingi NATO vadai prašo ne leidimo pradėti žygį į Rytus, bet maldauja Dievo

bent 24 valandų įspėjimo prieš sovietų puolimą, kurio be to įspėjimo jie ir teoriškai negalėtų atmušti!

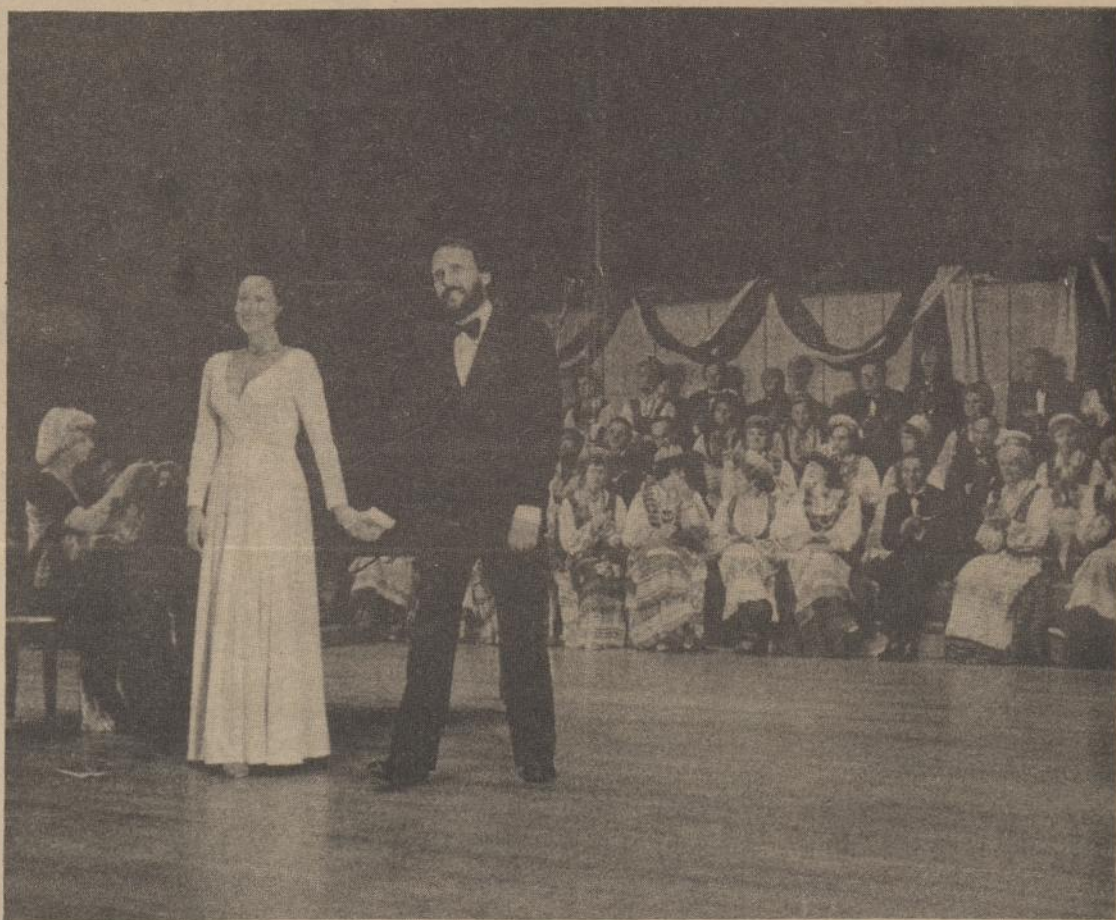
Tiesa, JAV ūkiniai dar yra bent du kartus pajėgesnes už Sovietų Sąjungą ir jei norėtų galėtų geriau apsiginkluoti. Bet kaip Dean Rusk aiškino Carteriui, neužtenka turėti ginklų, bet reikia turėti ir valios jiems panaudoti.

Sekdamas JAV spaudą, aš dar nepastebiu didesnių pažiūrų pasikeitimų nuo to laiko kai Kissingeris aiškino savo politiką JAV laivyno vadui admiralui Elmo R. Zumwalt jr. Tą pasikalbėjimą, įvykusį 1970 metų lapkričio 28 d., Zumwalt taip užsirašė:

"Aš jam (Kissingeriui) atpasakojau prezidento (Nixono) privačias pastabas apie 6-tąjį laivyną... K. nesutinka su prezidentu, kad amerikiečių nuotaikas galima būtų pakeisti. Jis tvirtina, kad prezidentas klaidingai vertina tautą. K. jaučia, kad JAV jau peržengė savo istorijos kulminacinį punktą, lygiai kaip ir daugelis kitų ankstyvesnių civilizacijų. Jis mano, kad JAV smunka (is on downhill) ir negali būtų pažadintos politiniu iššūkiu (by political challenge). Jis pareiškė, kad jo pareiga (job) yra išgauti iš rusų galimai geresnį susitarimą, turint galvoje, kad istorinės jėgos yra jų pusėje. Jis sakėsi suprantas, kad istorijos šviesoje jis būsiąs laikomas vienas iš tų, kurie sudarė sovietams palankius susitarimus, tačiau už tai amerikiečiai turi tik patys save kaltinti, nes jie neturi drąsos (they lack stamina) pasipriešinti rusams, kurie yra 'Sparta prieš mūsų Atėnus'."

Visa tai galima rasti perėjais metais N. Y. Times išleistoje (Zumwalto knygoje 'On Watch', kurios įdomesnes vietas atpasakosime Dirvoje. Bet jei admiralas tikėjosi savo atvirumu laimėti išrinkimą į JAV senatą, jis labai klydo. Kas jį šiandien dar atsimena? Lai kraščiai dabar daug vietos skiria spėliojimams apie tolimesnę Kissingerio karjerą. Jam būsią pasiūlyta CBS

(Nukelta į 2 psl.)

Australijos Lietuvių Dienų atidaryme solistai Nerija Linkevičiūtė ir Bernardas Prapaulenis buvo entuziastingai sutikti.

Australijos Lietuvių Dienos

ANTANAS LAUKAITIS

Lietuvių Dienos Melbourne prasidėjo iškilmingomis pamaldomis didžiojoje St. Patrick's katedroje, kuriose dalyvauja Melbourne arkivyskupas F. Little, šventei pritaikintą ir jautrų pamokslą pasakant Sydnėjaus kape lionui kun. P. Butkui. Po pamaldų, vedant Australijos Lietuvių Krašto V-bos pirminkui inž. A. Šimkui ir kitiems bendruomenės bei paskirų organizacijų vadovams,

Atidarymo iškilnių pranešėja D. Antanaitienė.

pasipuošę savomis ir tautinėmis bei Australijos vėliavomis, pradeda žygiuoti ilga tautiečių eiseną į netoliese esančią Dallas Brooks didžiąją salę, kurioje įvyko Lietuvių Dienų oficialus atidarymas ir pirmasis atidarymo koncertas. Tikrai smagu einančių tarpe matyti ir Kanados 'Gyvatarą', kruie, kartu su kitais vietiniais šokėjais, išdidūs žygiuoja į atidarymą

Iškilmingą atidarymą, dalyvaujant maždaug dviem tūkstančiams svečių, pradeda Lietuvių Dienų komiteto pirmininkas inž. K. J. Lynikas, iškeldamas šių dienų reikšmę Australijos lietuviams ir pristatydamas atidarymo kalbėtojus: Federalinio Parlamento vadą ir buvusį ministerių pirmininką, Imigracijos ministerį, Viktorijos premjerą, Melbourne arkivyskupą, Krašto valdybos pirmininką ir kitus. visų atidarymo kalbėtojų kalbos buvo tikrai labai nuoširdžios ir lietuviams labai šiltos, sveikinant ne tik šventės dalyvius, bet ir visus svečius. Ir ypatingai, iš australų tarpo, pabrėžta, kad lietuviai, nors savo skaičiumi Australijoje ir maži būdami, į Australijos gyvenimą įnešė labai daug ir jie, ypatingai mums labai draugiškas imigracijos ministeris paryškino, kad jis labai norėtų, jog lietuvių čia būtų dešimteriopai daugiau. Labai šiltą ir jautrų žodį tarė viešnia iš Amerikos - solistė Nerija Linkevičiūtė, kuri be visų kitų sveikinimų iš Amerikos žemyno, pakvietė

Australijos lietuvius dalyvauti 1978-siais metais Toronto mieste (Kanadoje) įvykstančioje Š. Amerikos Dainų Šventėje. N. Linkevičiūtė buvo karštais plojimais ypatingai šiltai sutikta.

Po oficialaus atidarymo sekė pirmosios dienos atidarymo koncertas, kurio metu Melbourne Dainos Sanbūris išpildė kompozitoriaus Br. Budriūno šiai progai specialiai paruoštą kantatą 'Tu Vilniuj pasilik, Valdovė'. Šios kantatos puikus išpildymas paliko gausiems klausytojams neišdildomą įspūdį ir priminė prieš dvejus metus su visais Australijos lietuvių chorais Adelaidėje atliktą, pačiam kompozitoriui diriguojant, kitą jo sukurtą didingą kantatą. Spontaniški plojimai buvo ne tik chorui, jo dirigentams A. Čelnai ir D. Levickienei, solistui J. Rūbui, bet ir mielam Australijos draugui kompozitoriui Br. Budriūnui.

Pirmą kartą Australijos lietuviai, be savosios Melbourne 'Klumpakajo' tautinių šokių grupės, pamatė ir svečius iš Kanados - Hamiltono 'Gyvatarą'. Keli sušokti šokiai pirmajame atidarymo koncerte, iš karto pavergė Australijos lietuvius. Kažkas nepaprasto, ko Australijos lietuviai iki šiol dar neturėjo ir negalėjo pasiekti. Tai lyg ir profesionalai, kurie savo lengvais judesiais, puikiai išpildytais šokiais, jaunyste ir džiaugsmo šypsenomis trykštančiais veidais, parodė

(Nukelta į 2 psl.)

SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

Senas ginčas, ar sovietai jau pralenkė JAV apsiginklavimą, paskutiniu laiku vėl paaustrėjo. Kol kas vyravo pažiūra, kad, nors sovietai ir turi daugiau visų rūšių ginklų, jų kokybė esanti blogesnė už amerikiečių. Tokią pažiūrą atstovavo ir prezidentas ordas pasikalbėjime su Time prezidentūros reporteriu Hugh Sidey. Girdi, per paskutinį dešimtmetį JAV mažiau rūpinosi savo apsiginklavimu ir mažiau jam skyrė lėšų už sovietus, todėl skirtumas tarp jų sumažėjęs tačiau per paskutinius du metus ta tendencija buvusi sustabdyta.

Naujas argumentas sename ginče yra sovietų masių ruošia atominiam karui. Kaip žinia, amerikiečių CD (civil defence) daugiau galvoja apie apsiruošimą kokiai gamtos katastrofai, o ne atomi-

niam bombardavimui. Tai išplaukia iš įsitikinimo, kad atominis karas gali padaryti tiek nuostolių abiem pusėm, kad praktiškai neįmanomas ir tik bepročiai gali apie jį galvoti. Sovietai tačiau galvoja, kad ir dideli nuostoliai jiems priimtini, jei jų dėka būtų laimėtas karas. Be to, geresnis pasiruošimas tam karui vers ilgiau pagaltoti prieš puolant ar atsikersįjant už puolimą. Žodžiu, jie apsigalvojo, kad jiems apsimoka ruošis ir jų piliečiai pastatyti prieš įvykusi faktą - protestuoti jie negali. Galutinėje išvadoje, ginklų bei karių skaičiaus persvara, plus geresnis paruošimas gyventojų įvairiems eventualumams, jėgų balansą keičia so vietų naudai.

Deja, tai nedaro jokio įspūdio tiems, kurie iš seno yra įsitikinę, kad visos kalbos apie sovietų persvarą ir jų pasiruošimą karui, iš tikro yra kasmet kartojami tik tam, kad padidinus karinį biudžetą. Atseit, tie teigimai yra sugalvoti JAV karių ir karinės pramonės.

...

Chicago Tribune Maskvos korespondento Philip Caputo pranešimu, sovietai sustiprino disidentų priespaudą. Taip pereitą trečiadienį gatvėje buvo suimtas tūlas Juri Orlov, kuris vadovavęs komitetui sekti sovietų Helsinkio Akto pildymą. Orlovas šaukėsi praeivių pagalbos, bet tie tik skubiai pasišalino, kai civiliai persirengę KGB pareigūnai Orlovą už apykaklės įtraukė į savo automobilį. Poetas Alek Ginzburg skundėsi trečiadienį su šauktoje spaudos konferencijoje, kad KGB pareigūnai antradienį kratydami jo butą, ten palikę vieną \$100 ir 1,000 vokiečių markių. Kaip žinia, už svetimos valiutos laikymą sovietų pavaldiniai gali būti labai sunkiai nubausti. Šalia Orlovo esą suimta ir daugiau aktyvistų, kurių butuose KGB konfiskavo visą medžiagą liečiančią sovietų Helsinkio Akto nuostatų nesilaikymą.

...

Der Spiegel savo paskutiniame pereinamųjų metų nr. praneša apie nemalonumus, kurie ištiko Lenkijos labai populiarią artistę Haliną Mikolajską po to, kai užstojo streikuojančius dėl kainų pakėlimo darbininkus. Naktimis jai kažkas skambina telefonu ir vadina 'kiaule' ar 'prostitute'. Ji buvo suimta ir apkaltinta kailinių pavogimu. Į jos butą įsiveržė gauja jaunų vyrų ir žadėjo ją scenoje apmėtyti supuvusiais kiaušiniiais. Kai ji norėjo paskambinti policijai, jos telefonas neveikė. Jos automobilis buvo taip 'sutvarkytas', kad važiuojant užsidedė. To viso pasėkoje artistė susirgusi nervais ir turėjo būti nugabenta į ligoninę, kur jos sto-

dis. Tos jų dueto išpildytos kelios lietuviškos dainos atrodė taip savos ir išsiskyrė iš kitų anksčiau girdėtų, jog, rodos, žmogus jų beklausydamas ir negalvoji, kad galėtų būti kažkas gražiau kaip sava, jaunatvišku ritmu harmonizuota, lietuviška daina. Pavergė jie ir atidarymo dienos klausytojus ir griausmingi plojimai lydėjo mūsų svečių atliktas dainas ir jų malonius jaunatviškus šypsius scenoje. Pažadėjo jie ir su manim ilgiau pasikalbėti ir pasidalinti savaisiais išpūdziais Australijoje. O kaip puiku būtų, šią gražiąją Neriją ir šį barzdoto Bernardą ilgai, ilgai pasilaikyti čia Australijoje, parodant, kad Melbourne ar Sydnejus irgi yra neblogesni už Chicago.

IX-sios Australijos Lietuvių Dienos tapo oficialiai atidarytos. Suvažiavę apie 1500 svečių iš visos Australijos, Amerikos, Kanados, Argentinos, N. Zelandijos, o gal ir dar iš kitur turėjo progos pamatyti, kad 3000 Melbourne gyvenančių lietuvių savąjį darbą atliko taip puikiai ir lietuvių, ir lietuviškosios kultūros vardą iškėlė taip aukštai!

Negaliu pamiršti vieno tautiečio, dabar atvykusio iš Lietuvos ir viešinio pas gimines nusistebėjimo, kad toks mažas lietuvių skaičius čia, ir dar be jokio atlyginimo, taip daug galėjo padaryti, ir taip gražiai viską atlikti. Tiesiog neįtikėtina, pasakė jis, kone su ašaromis akysė klausydamas dainų ir stebėdamas tautinių šokių išpildymą. Tikrai, tiesiog neįtikėtina, bet taip yra.

Dalis Gyvataro šokėjų Australijos Lietuvių Dienose per atidarymą.

AUSTRALIJOŠ LIETUVIŲ DIENOS

(Atkelta iš 1 psl.)

dė ne tik vietiniams lietuviams, bet ir aukštiesiems australų svečiams ir kitiems užsieniečiams mūsų lietuviškojo tautinio šokio nepaprastą grožį ir jo šimtaprocentinį gerą ir gražų išpildymą. Ne nuostabu todėl, kad ir plojimai tęsėsi iki rankų skaudin-gumo, kai imigracijos ministeris net pasiūlė mums imti ir prisivilioti šiuos kanadiečius pasilikti šiltoje Australijoje. Tikrai, gal ir neblogai būtų juos ilgiau pasilaikyti čia, nes gi šaltoje Kanadoje ir, dar šalčiams besiaučiant,

vis laikomas 'labai rimtu'.

...

Grįžtant prie gynimosi problemų... Der Spiegel paskelbė daugiau žinių apie NATO planą sekti sovietų pusę iš aukštai skrendančių Boeing 707 E-3 lėktuvų. Toks AWACS (Airborne Warning And Control System) lėktuvas pakilęs 12,000 metrų virš Frankfurto savo elektroniniais prietaisais gali sekti kiekvieną lėktuvą ir sunkvežimį koloną iki 500 kilometrų nuo sienos. Puolmui prasidėjus, toks lėktuvas gali sekmingai vadovauti priešpuoliui. Jūroje jis gali sekti povandeninio laivo stebėjimo vamzdį už 200 kilometrų...

Ankstyvesnioji NATO NADGE sistema (Nato Air Defence Ground Environment), kuri su savo 84 kontrolės stotimis sovietus seka nuo Šiaurės jūros iki Turkijos, laikoma nepakankama, nes negali susekti labai žemai skrendančių lėktuvų. Ta proga įdomu, kad sovietai iš savo pusės Kijevo rajone pastatė tokią galingą radarą, kad jos veikimas kliudo daugeliui Europos radio stočių transliacijoms.

Šiuo metu tarp sąjungininkų vyksta ginčas, kas mokės už naują sistemą. Vokiečiai sakosi padengsį 20% išlaidų, tačiau amerikiečiai įrodo, kad jie turėtų padengti visą trečdalią išlaidų, kuriuos sieks bent 3 milijonus dolerių. Italija bei Turkija ir norėdamos negali prisidėti, nes neturi svetimų valiutų atsargos. Olandija atsisakė tame biznyje dalyvauti. Kitos mažesnės NATO valstybės norėtų dalyvauti tik simboliniai.

Grupė chicagiečių vykusią į Australijos Lietuvių Dienas. R. Kasparo nuotr.

PETKUS

LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVA

P. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomene • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos skyriams

Pradedant Naujuosius 1977 metus Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Valdyba sveikina Sąjungos Tarybą, Skyrių vadovybes ir visus narius, Vilties Draugijos Valdybą, Dirvos redaktorių, Dirvos Atstatymo Komitetus ir visus darbuotojus.

ALT S-gos valdyba reiškia padėką visiems už taip nuoširdų talkinimą iš naujo įkurdinti Dirvą. Peržengę Naujųjų Metų slenkstį, deja, nepalikome už durų senųjų rūpesčių, nebaigtų spresti problemų ir vykdyti darbų. Vienas iš jų yra nebaigtas Dirvos atstatymui lėšų telkimo vajas.

Dirvos, kuri sutartiniu darbu be pertraukos pastoviai lanko skaitytojus jau 62 metus, juos informuodama, jungdama, sunkias kliūtis nugalėdama ir pati tobulėdama; kuri pasiaukojančių darbuotojų, kilnių bendradarbių ir aukotojų dėka savo ilgo amžiaus kelyje nesuklupo, dėjo tautinius pagrindus išeivijoje, gerbdama praeitį žvelgė ateitin;

kuri skelbė ir skelbia visų organizacijų ir pavienių asmenų pastangas Lietuvos laisvinimo ir lietuviybės srityje, jų pasiektus laimėjimus ir pralaimėjimus, teisingas informacijas.

Daug atlikta, apie 64.000 dol. lėšų sutelkta, bet nuosavų namų įsigijimui reikia dar apie 30.000 dol. Prašome visų skyrių vadovybes ir tikime, kad Jūsų pastangos kartu su Atstatymo komitetais Chicagoje ir Clevelande šiais metais padės Dirvai tvirtai atsistoti ant kojų.

Šiais metais Vasario 16-tą, Lietuvos nepriklausomybės atgavimo dieną sueina 50 m. nuo didžiojo lietuvių tautos žadintojo ir kūrėjo Jono Basanavičiaus mirties, kurį atsisveikinant prezidentas A. Smetona taip apibūdino: "Basanavičiaus AUŠRA sušvito lietuvyje, sušildė jo sielą ir atgaivino ją. Kol gyva tauta jį minės už jo tėvynės meilę, didžiais darbais parodytą!"

Kviečiame visus skyrius šią garbingą sukaktį atžymėti.

ALT S-gos Seimas įvyks š. m. gegužės 28-29 d.d. Philadelphioj. Prašome visus skyrius iš anksto pasiruošti gausiai dalyvauti.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Valdyba

• **Dr. Stasys A. Bačkis**, Lietuvos Atstovas Washingtone, Lietuvos Pasiuntinybės ir savo vardu nuoširdžiai sveikina visus JAV lietuvius Naujųjų 1977 Metų proga, reiškia gilią padėką spaudai, veiksniams, organizacijoms ir pavieniams lietuviams už palankumą ir atodairą Lietuvos Diplomatinės ir Konsularinės tarnybos atžvilgiu.

Pradedant Naujuosius 1977 Metus, linki visiems sėkmės tiek asmeniškai, tiek žygiuose Lietuvos reikalais, kad iš Tėvynės pasiekią mus balsai LAISVĖS LIETUVAI būtų ir mūsų visų vieningas šūkis.

• **Tadas ir Dalė Mečkauskai**, gyv. Lansing, Mich., atnaujinami prenumeratą pridėjo auką Dirvai paremti 10 dol. linkėdami visam Dir-

vos štabui laimingų ir gerų 1977 metų. Ačiū už auką ir linkėjimus.

• **A. Vabalas**, gyv. Barquizimeto, Venezueloje, su

I METAI	1924 M. LAPKRIČIO M. 28 D.	Nr. 3
LIETUVIS		
VISUOMENĖS, POLITIKOS IR LITERATŪROS SAVAITINIS LAIKRAŠTIS		
EINA PENKTADIENIAIS		
ADMINISTRACIJOS ADRESAS: KAUNAS, ALEKSOTO 6		
REDAKCIJOS ADRESAS: KAUNAS, KĘSTUČIO 61-2-4		
Darbo val. 8-3		
Rab. val. 12-1		

Lietuvių tautos dvasios saugotojo,
D-ro Jono Basanavičiaus pasveikinimas.

„Lietuvio“ Redakcijai.

Susipažinus su „Lietuvio“ leidimo motyvais, malonu man jojo Redakcijai išreikšti pritartimo žodį. Be abejo, tokios krypties organo leidimas, prie šios dienos politikos sąlygų ir aplinkybių, yra būtinas reikalas. Reikia leisti laikraštį, turį tikslą tolti vienon krėvon išsisklaidžiusius po visą Lietuvą atskirus žmones, Lietuvos — ne partijų — mylėtojus, turinčius omenyje pirmoje vietoje tėvynės labą, josios gerovę, jei tik tokio nusistatymo idealistingesnių žmonių esama daugiau tautininkų tarpe. — Roda, jau tokios lygiai krypties ir to pat vardo prieš daugelį metų buvo mano įsteigtas Vilniuje dvisavaitinis laikraštis, kursai tuomet neradęs skaitytojų pritartimo, 4 numeriams išėjus, žlugo. Aš todėl kaip pirmesnio „Lietuvio“ buvęs redaktorius linkiu dabar užginusiam draugui gerosnės kloties ir pasisekimo, kad jisai galėtų pasekmingiau varyti sumanytąjį pagrįstą darbą.

Kaunas, 1924. XI. 19.

Dr. J. Basanavičius.

ATSAKYMAS ANTANUI MASIONIUI, JAV LB ŠVIETIMO KOMISIJOS NARIUI IR RYTINIO ATLANTO PAKRAŠČIO LITUANISTINIŲ MOKYKLŲ INSPEKTORIUI, KURĮ DARBININKAS ATSIŠAKĖ SPAUSDINTI

EMILIJA ČEKIENĖ

turime tik 30 mokyklų su 2500 mokiniiais, o mokyklinio amžiaus vaikų yra apie 8000.

Ir Chicagoje Donelaičio lituanistinėje mokykloj iš apie 450 šimtų, šiemet moko si apie 300 mokinių. Tas pat vyksta ir kitose mokyklose, p. Masionis geriau turėtų žinoti. Tie patys reiškiniai yra ir Kanadoj, pav. Torontomokykloj iš 600 mokinių dabar turi nepilnus 300. Tuo reikalu sielojasi ieškodamas priežasčių A. Rinkūnas Tėvynės Sarge, kur tarp kitko rašo: 'Neoficialiai, bet faktiškai PLB Švietimo tarybos darbą atlieka JAV LB Švietimo taryba, gaudama stambias sumas iš JAV Lietuvių Fondo. Ir taip visas švietimo planavimas lieka vieno krašto rankose, kurias sukioja viena politinė grupė. Tai gi dėl pasitaikančių lietuviško švietimo nesekmių dalis kaltės tenka ir įvairiems planuotojams, kurie vieni kitų nelabai pripažįsta, retkarčiais giedodami gulgės, lydzio ar vėžio giesmę.' (1976, nr. 2/36).

Vietoje to, kad mūsų išeivijos visi neigiami pasitaiką reiškiniai būtų atvirai ir nuoširdžiai diskutuojami, bendromis jėgomis ieškoma priežasčių ir išeities, tai p. Masionis bando visą tai nuo visuomenės nuslėpti, kai tuo tarpu visi matome, anot A.J. Kasulaičio, kad LB šalininkuose (asmenyse, laikraščiuose, organizacijose) gausu perdėto savisaugos jausmo, jautrumo, per aštrios reakcijos ir pan. Bet kokia kritika nepakenčiama, kovos įtampa beveik nuolatinė.' (Tėvynės Sargas, 1976, nr. 2/36) Tai patvirtina ir minimas p. Masionio straipsnis.

2. Toliau p. Masionis iš tendencijos ar nesupratimo mano straipsnyje cituotas svetimas mintis priskiria man pabrėždamas: 'Tamsta savo straipsnyje kalbate apie mūsų tautos žudikus, krašto okupantus, paskui pe reinate prie kai kurių mūsų tautiečių tėvynėje, kurie, pataikaudami okupantui, padeda jam mūsų tautos žudymo darbe, toliau užsimenate ir apie mūsų tautiečius laisvajame pasaulyje, kurie, vieni sąmoningai, kiti gal ir iš nesupratimo, nesąmoningai, bendraudami įvairiais būdais su priešu, taip pat prisideda prie tautos žudymo.'

Šitą citatą p. Masionis, sąmoningai ar iš nesupratimo, idėjo į mano lūpas, kur šios mintys mano dėstomos taip: 'Sovietinio Lietuvos okupanto veidas tebėra tas pats. Žu dikai lieka žudikais, tvirtina nesenai laisvę pasiekęs dail. Vl. Žilius (Draugas, 1976.5.3) tik žudymo metodus pakeisdami gudresniais, paslaptin-gesniais. Jei anksčiau į ver-

giją lietuvius vežė atvirais keliais, tai šiandien nepaklusnūs būti okupanto tarnais, dingsta be žinios ar psichiatrinėse ligoninėse atsiranda' Tai žino ir skelbia visa mūsų spauda ir lietuvių visuomenė, išskyrus komunistų simpatikus. Nejaugi p. p. Masionis, JAV LB tarybos švietimo komisijos narys to nežino ar nenori žinoti, kas darosi tėvynėje? Jeigu jis neskaito spaudos platesne prasme, nesusipažinęs su Solženycino raštais, neskaitęs mūsų buvusių tremtinių aprašymų knygos, kaip tai H. Tautvaišienės, B. Armonienės, S. Rūkienės, E. Juciūtės, LKB Kronikų, nei gyvųjų liudininkų pasakojimų negirdėjęs, tai nejaugi neskaito nei Draugo, kurio vien vedamieji straipsniai puikiai informuoja, kas vyko ir tebevyksta mūsų okupuotoje tėvynėj ir čia išeivioj, kur viename iš jų rašoma: 'Komunistai savo kontroliuojamuose plotuose kulkomis kerta galvas, kuriose išryškėja kitokios mintys, ir kalėjimais, lageriais užčiaupia kitaip kalbančias burnas (1965, 12.2).

Nesuprantama, kodėl p. Masionis bando užginčyti faktus, kitaip sakant — užšiaupti burnas, jog tautos žudyme tarnauja ir savi broliai lietuviai. Kas gi galėjo pamiršti savo pergyvenimus, kada Lietuvą užplūdę okupantai iš namų į gyvulinius vagonus kelionei į Sibirą, ir čia pat į kalėjimus, grūdo tūkstančius nekaltų lietuvių ir tą atliko ne vieni iš svetur atkeliavę rusai, bet lydimi mūsų brolių lietuvių ir kaimynystėje gyvenusių žydų. Ir tai buvo tragiškiausi momentai nuskriaustiesiems, kaip ir anuo metu, kada 1918 m. J. Jablonskis rašė: 'skaudžiausias dalykas buvo tas, kad kratė mokiniai lietuviai — mūsų tremtiniai, su kuriais, rodėsi, vieni rūpesčiai mane jungė.' Ir pirmosios sovietų okupacijos metu man pačiai teko pergyventi ir kitus matyti. Tą patį patvirtina ir Darbininkas vedamajame: 'Komunistų — vieni žino savo idealą ir jo siekia visom komunistinėm priemonėm. Kiti — komunistais dedasi dėl karjeros ar priversti dėtis dėl savisaugos. Treči — aukojasi dėl komunizmo, nenumydami, kad jie to komunizmo tikslų nesupranta ir tėra tik jo akli įrankiai' (1972.3.10)

3. Tas pat vyksta ir čia išeivijoje. Nuostabu, kad p. Masionis to nežino, o greičiausiai nenori žinoti. Štai Draugo vedamsis rašo: 'Todėl yra labai svarbu šiuo metu akylai pasidairyti, ar tik jau neatsiranda plyšių, per kuriuos į mūsų tarpą nori (Nukelta į 4 psl.)

ATGARSIAI...

Žvalgyba Lietuvoje

'Šaltojo karo' serija susilaukė atsiliepimo iš Vokietijos. Ten tūlas pulkininkas Oskar Reile išleido knygą Geheime Ostfront - die deutsche Abwehr im Osten 1921-1945. Jis tarp kitko rašo:

'Abwehr (vokiečių žvalgyba) savo kovoje Rytų fronte susilaukė vieno sąjungininko. Tai buvo lietuvių žvalgyba (litauische Nachrichtendienst), kuri, kaip vokiečių, sekė Lenkiją ir savo patyrimo dalimi dalinosi su Vokietija. Iš savo pusės Abwehr per savo ryšininką Kaune, atsargos kapitoną D. Klein, lietuviams patiekė kai kurių paslapčių apie Lenkiją.'

Vokiečių žvalgybos karininkai dažnai lankydavosi Kaune, kur buvę vaišingai priimami. Sykį vokiečiai prašė išaiškinti vieną dalyką Lenkijoje, kitą kartą jie padėję lietuviams išaiškinti vieną įtartino pabėgėlio tikslus.

Iš kitų šaltinių žinoma, jog buvęs ilgametis Vokietijos pasiuntinys Zechlinas teigęs, jog vokiečiai žinojo apie ruo-

šiamą perversmą Klaipėdoje ir jo tikslią datą, tačiau nekėlė triukšmo, nes vokiečiams buvo mieliau, kad Klai pėda atitektų Lietuvai kaip Lenkijai. Likimo ironija tačiau lėmė, kad vietinė (Klaipėdos vokiečių) žandarmerija smarkiau priešinosi sukilėliams, negu prancūzų igula.

Vaclovas Sidzikauskas savo dar nepaskelbtuose atsiminimuose teigia, kad gavęs iš mūsų ministerio pirmininko Mykolo Sleževičiaus pavedimą 'pazonduoti' Berlyne dirvą dėl karinės sąjungos su Vokietija ir Sovietų Sąjunga sudarymo, nesą kito kelio Vilniaus grąžinimui. Tuo laiku buvęs Vokietijos užsienio reikalų ministeris G. Stresemannas į tai žiūrėjęs skeptiškai. Visų ginčytinų teritorijų gyventojai paprastai esą nusistatę prieš tą kraštą, kurio žinioje jie duotų momentu yra. Dėl jų nesą verta kariauti!

Mūsų informanto iš Vokietijos patyrimu, vokiečių generalinio štabo pirmame plane karui su Sovietų Sąjunga

buvo numatytas Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybės atstatymas, nors ir sąjungoje su Vokietija. Tą pasiūlymą tačiau Hitleris atmetęs. Kodėl? Pirmiau buvo manoma, kad tai Rosenbergas darbas, dabar esą įrodymų, jog tai išplaukė iš Bormanno, Hitlerio asmeninio sekretoriaus ir Kanceliarijos viršininko, itakos. Kaip žinia, Bormannas po karo dingio. Vokiečių žvalgyba ji susekusi Rusijoje, kur jis ir mirė. Dabar nėra abejonės, kad jis buvo svarbiausias sovietų šnipas Vokietijoje.

Ta proga įdomu pastebėti, kad Lietuvoje išleistoje 'Tarybinio žvalgo' knygoje IŠ DAVYSTĖS KELIU visi vokiečiai suplakami į vienus načius, nekenčiančius lietuvių. Iš tikro jų tarpe buvo visokių pažiūrų. Būdinga, kad abiejų žvalgybinių organizacijų - SD ir Abwehro - pareigūnai jautė turį vieną bendrą priešą - Zivilverwaltung. Jų nuomone Zivilverwaltungo laikysena ir politika Lietuvoje buvo klaidinga ir net Vokietijos interesams žalinga. Asmeniniai santykiai tarp abiejų žinybų pareigūnų buvę pradžioje geri, kas nepatiko SD vadovybei. SD viršininką Jaegerį atšaukus, naujai paskirti vadai kaip Fuchsas ir Boehme buvo labai žiarūs ir jokių kontaktų su lietuviais neieškojo ir nepalaikė. Tuo tarpu Abwehr vadai kaip dr. Euler ir Rittmeister Mrongovius lietuvių interesams simpatizavo. Didelis lietuvių draugas buvo ir visos Lietuvos komendantas Justas.

'Tarybinis žvalgas' stengiasi įrodyti, kad visi lietuviai veikėjai buvo susidėję su užsienio žvalgybomis, pirmiausia su vokiečių, o vėliau anglų ir amerikiečių, bet sovietai apie tai žinoję iš pat pradžių, nes visur turėjo savo infiltruotus agentus. To siekiant, aišku, su tiesa mažai skaitomasi. Vienoje vietoje, pvz. rašoma, kad kunigai per išpažintį sužinoję, kad kas nors ruošiasi iš DP lagerių grįžti į Lietuvą, tuojau tokį išduodavo saugumui. Matyt, kad 'tarybiniai žvalgai' turi labai miglotą supratimą apie išpažintį. Kam gi, ruošiantis grįžti, reikėjo eiti išpažinties ir savo paslaptimi pasidalinti su kunigu? Tai greičiau įrodo, kad tarybinių žvalgų akyse norintieji grįžti iš tikro papildė mirtiną nuodėmę!

IMMEDIATE OPENINGS TOOL & DIE

Second shift opening. 5 years experience or journeyman rating.

Excellent hourly rate and company paid benefit program. Call between 9 a. m.-3 p. m.

MRS. SMITH, PERSONNEL SUPERVISOR

THE S. K. WELLMAN CORP.

(216) 232-2400

200 Egbert Road

Bedford, Ohio 44146

An Equal Opportunity Employer M/F (51-1)

ATSAKYMAS ANTANUI MASIONIUI...

(Atkelta iš 3 psl.)

prasiveržti koegzistencijos ir bendradarbiavimo pradai su Sovietų Rusija ir jos pastatytais ir papirktais tarnais - paleckiais, sniečkais ir panašiais ... Netenka užmiršti, kad Sovietų Rusijos atsiųsti Amerikon su įvairiomis misijom Lietuvos 'kultūrininkai' maišosi lietuvių tarpe, piršdami bendradarbiavimą. Neatsilieka nuo to net tie lietuviai, kurie Maskvos priskirti prie Sovietų ambasadose Washingtono ar prie Jungtinių Tautų New Yorke. Apie šią užkulisinę sovietų agentų veiklą lietuvių tarpe kovojančioji dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės lietuvių visuomenė turi žinoti ir padaryti atitinkamas išvadas' (1967.11.13). Deja, p. Masionis to dar nežino.

Teisingai tuo klausimu pasisako ir buvęs LB Kultūros tarybos pirm. A. Kairys: 'Tenka pastebėti, kad tam tikrą mūsų visuomenės dalį yra apėmęs savižudybės psichozas. Bijoma raudonos spalvos, tačiau nebijoma raudonėti. Gerai pažįstame komunizma, bent tokiais dedamės, o vis labiau į jo pinkles lendame, vis giliau ir giliau į jo srovę brenname, iki prieš mūsų pačių norą būsime paskandinti plačiuose vandenyse ...' Komunistinių leidinių viešas platinimas, mokyklinių knygų propagavimas telefonais, bilietų į koncertus pardavinėjimas laiškais, aukštų pareigūnų iš anapus priėmimai ir t.t. nebėra privatus dalykas. Nėra joks kultūrinis ryšys, kada, uždarius frontines duris, išleidžiama pro užpakalines, pasiimama numatyta auka ir jai plaunamos smegenys. Tai vienos krypties kelias, nei švarus nei garbingas ...' (Į Laisvę, nr. 60/97).

Arba vėl Draugo vedamasis tvirtina: 'Į kraštus, kurie ne okupanto kontroliuojami, siunčia savo emisarus, kad kultūrinių bendradarbiavimų ir mainų keliu papirktų ir nutildytų balsus, kurie jų neliaupsina.' (1965.12.2).

Skaitytojas tesprendžia, ar neatrodo, kad p. Masionis nori nutildyti visą mūsų spaudą ir bendradarbius, kurie yra bent kiek skirtingos nuomonės ir jo neliaupsina. Štai, kaip jis apie tai rašo: 'Mano manymu, būtų labai pritikę prijungti šioje vietoje ir kai kurią čia, laisvame pasaulyje, mūsų lietuvišką spaudą, kuri visiškai nenori matyti ir įvertinti savų tautiečių ir organizacijų pozityvaus darbo tėvynės labui, bet visas jų pastangas niekina, žudydama visokią gerą iniciatyvą ir sėdami nesantį. Man rodos, tokią spaudą ir jos darbuotojus buvo galima drąsiai prijungti prie tautos žudikų kategorijos.'

Kokią spaudą ir kokius darbuotojus jis nedrįso parašyti, bet prie šito p. Masionio padaryto laisvai išsivijos spaudai priekaišto tinka prisiminti LB garbingojo steigėjo prel. M. Krupavičiaus žo-

džius, kad 'prie liūdnu ir nepateisinamų mūsų išsivijos tarpe reiškinių reikia priskirti pasirodą spaudoj norai visokeriopą veiklą - politinę, kultūrinę, labdaros ir kitos rūšies - sutelkti viename organe. Čia taip pat yra panašumo su bolševikų metodais. Visas problemas ir visus gyvenimo klausimus grūsti į vieną puodą yra bolševikinio primityvizmo ir barbariškumo būdingas reiškinys.' (Lietuviškoji išsivija psl. 28). Bet p. Masionis, JAV LB švietimo tarybos narys ir Rytinio pakraščio lituanistinių mokyklų inspektorius Darbininke tilpusiu savo straipsniu ir bando grūsti į vieną puodą tikruosius tautos žudikus ir jų tarnus, teisingai. Tuo atveju jam pravartu prisiminti teisingą dr. J. Griniaus mintis knygoje 'Tauta ir tautinė ištikimybė', kur jis teigia, jog 'tautinė vienybė negali būti suprantama bandos vienybe kur kiekvienas savitumas būtų laikomas vienybės ardyumu. Tokia vienybės samprata neišvengiamai veda į prievartą, visiems primetant vieną kurį nusistatymą. Tai ne gyvybės, o mirties vienybė. Gyvendami demokratiniais kraštuose, daugiau ar mažiau visi susivokėme, kad vienybei pagrindo ieškotina ne vienoj 'generalinėj linijoj' o tolerantiškame sugebėjime bendrą darbą dirbti, nežiūrint visų galimų skirtubių.'

Išigilinus į p. A. Masionio straipsnyje išreikštas mintis tenka manyti, kad visa tai vyko pykčio ir jausmų ekstazėje, o jam turėtų būti žinoma, kad ir popiežiaus Pijaus XII nuomonė yra, kad 'geros politikos negalima turėti remiantis jausmais', tuo labiau vakarykščiais ar užvakarykščiais, kaip kad p. Masionis remiasi buvusia LB švietimo veikla.

TRANSPORTATION SAFETY PERSON. Need driver, licensed to drive tractor, trailer, truck and able to road test drivers. 5 years over the road experience necessary. Must be familiar with D.O.T. regulations and be able to relate to drivers. Should be well groomed and have good personality. Individual selected will be representing large driver leasing company and will be calling on customers on a regular basis. Good salary, life insurance, auto expenses. Must be domiciled in the greater Toledo area. Please call 404-447-8300, Personnel Department or write P. O. Box 81247 Atlanta, Ga. 30366 (51-2)

CLASS A TOOL & DIE MAKER

Must have job shop experience. Must be able to build and repair all types of light stamping dies from prints or samples. \$8.00 per hour starting rate with all fringe benefits, and to work and live in a small congenial community.

YANKEE WIRE CLOTH PRODUCTS, INC.

222 WEST MAIN ST.
WEST LAFAYETTE, Ohio 43345
(614) 545-6328 (51-3)

MAINTENANCE MECHANICS

Permanent openings for millwrights experienced in heavy equipment and machinery. Applicants must have 4 years of experience in mechanical maintenance with specific experience in some of the following: Burning and Welding, Diesel Engines, Hydraulic Conveyor systems, Blueprint and Diagram reading. Hourly rates \$6.50 plus excellent benefits.

INTERNATIONAL SALT COMPANY

216-651-7200

Equal Opportunity Employer (51-1)

PUIKIAUSIUS KAILIUS

rasite tik pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANĄ BURŠTEINĄ

185 N. Wabash Ave.
Chicago, Ill. 60601

Antrame aukšte.

Telefonai:
krautuvės: (312) 263-5826
namų: (312) 677-8489

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:
7 3/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.
7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
6 1/2% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

KŪRYBA IR MOKSLAS

PASAMONĖS VERSMIŲ SONATA (3)

JŪRATĖ STATKUTĖ DE ROSALES

Simbolizmas: "Srovė, kuriai Čiurlionis priklauso" atžymi Metmenyse Kęstutis Paulius Žygas. Nėra abejonių, kad tradicinės klasifikacijos rėmuose Čiurlionis buvo, yra ir bus — visų pirma simbolistas. Dalykai su-

sipainioja tikrai tuomet, kai užklausiame: "koks yra Čiurlionio simbolizmas?"

K. P. Žygas įtraukia Čiurlionį į vadinamosios "prancūzų simbolistinės mokyklos" gretas, drauge su Gustave Moreau, Puvis de Chavannes ir Odilon Redon. Teoretinis žygo sugretinimas yra tikslus tuomi, jog anie Paryžiaus simbolistai ir Čiurlionis vienodai siekė mistinio simbolizmo "prie legendų, mitų, alegorijų ir sapnų". Tačiau bendrumas dingsta, kai praktikoje pasiziūrimė į pav. Paryžiaus Panteono sienas dabinančius G. Moreau ir Puvis de Chavannes kūrinius: tarp XVIII šimtmečio prancūzų klasicizmo atminimuose auklėtų paryžiečių ir dzūko Čiurlionio paveikslų beveik nieko bendro nėra. Matome du visai skirtingus simbolizmo pasaulius, kuriuos jungia gal tikrai dirbtinai bendras "mistinio simbolizmo" pavadinimas.

Tenka sutikti su tikrove: mūsų lietuviškoji simbolika didžiai skiriasi nuo tradicinės vakarų Europos simbolikos, o Čiurlionis buvo visų pirma mūsų šios simbolio sampratos žmogus.

Pasižvalgykime.

Balio Sruogos raštų šesťame tome apie 30 puslapių yra pašvęsta lietuvių liaudies dainų simbolikai ir yra sugauta pati subtilyčiausia mūsų simbolikos savybė: simbolio lankstumas bei kintamumas. "Kiekvienas simbolis, be savo tiesioginės prasmės, atsidūręs kitokioj padėty, ar kuriame kitokiame veiksmė dalyvaudamas, IR PRASMES KITOKIAS ĮGAUNA". Tuo pačiu, negalėdamas specifiniai kiekvieną nuolat kintantį simbolį apibūdinti, Sruoga suskirsto mūsų dainose minimus simbolius "šeimomis", pav. vainikėlio šeima, žirgo — rūtos šeima, zilelės šeima ir t.t.

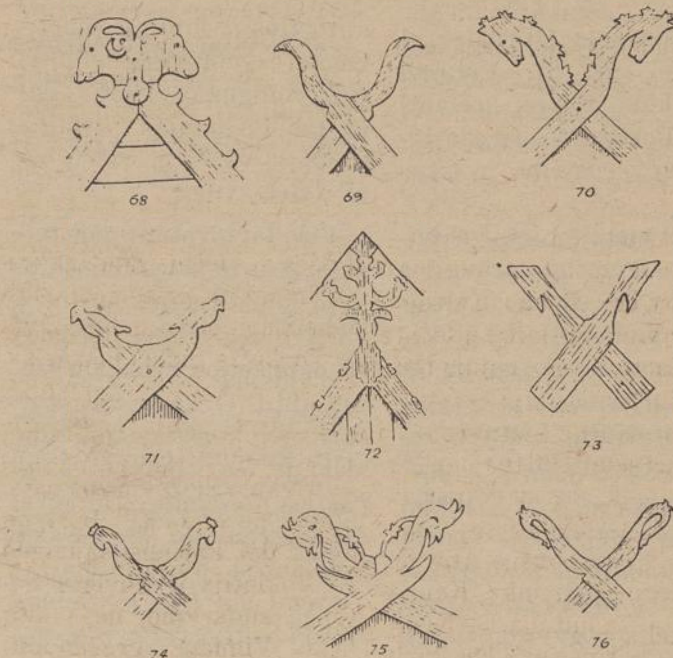
Skaitant Sruogos studiją pradėdi žmogus pastebėti, kad mūsų simbolis nurodęs ne daiktą, ne kokią abstrakciją sąvoką, o tam tikrą jausmų bei įvykių EIGĄ. Gal būt čia glūdi pagrindinė priežastis, dėl kurios mūsų dainas yra taip sunku perduoti vertimų būdu vakarų kultūros žmonėms: vakaruose simbolis nurodo pastovų daiktą, o ne veiksmą ir ne kitimą. Žmonės, suformuoti pastovios daiktų sampratos kultūros mūsų simbolizmo iš viso nesupranta. Prisiminkime tikrai su koku visiško nesusigaudymo

pasipiktinimu Dusbargas, Henningas ir vėliau jėzuitai yra aprašę mūsų kultūrai būdingus gyvastingumo ir mutacijos simbolius — žaltį ir varlę: "... Tų žmonių beprotėbė siekia tokio laipsnio, jog jie galvoja, kad dieviškumas slypi ropočiuose" (1604 jėzuitų misionieriaus aprašymas).

O kas, jei ne varlė, gali tiksliau simbolizuoti žmogaus gyvenimą lydinčias mutacijas? Pasakose, varlė simbolizuoja naujos gyvybės ižiebimo aktą, kapinėse ji nurodo gyvenimo kelionės paskutinę mutaciją, kai kūnas keičia formą ir įsilieja atgal į gamtą. Čiurlionio laikais dar gausu buvo Mažoje Lietuvoje antkapių vaizduojančių varlę: kūno medžiagų perėjimo kiton formon simbolį.

Ne legendą, ne mitą, ne alegoriją ir ne sapną vaizduoja mūsų simbolika, o realų, visatos, gamtos ar žmogaus gyvenimo eigos atvejį. Atminkime, kad mūsų senojoje kultūroje gilia mokslinė ir filosofinė reikšmė turėjo viena kitą pritraukiančių ar viena kitą atstumiančių dviejų jėgų simbolika, sanskrito "dvan-ta" (dvi-einanti), vedų Ašvieniai, Nešiotojai, "du broliai", mūsų dainų "du broliuku", "dvi sesyti", "du gaigaliuku" bei seniausiose pasakose eilėmis išdėstyta kontrastuojanti formulė "Mes du, abudu, mes tas prieš tų" ir "mes du, abudu, mes tas pie tų". Pagal sanskrito Bhagavad Gita, šių dviejų jėgų vyksmas sudaro priešpaskutinę visatos kūrybos proceso pažinimo pakopą. Vėdos yra veik išimtinai pašvęstos tai temai, ir ją apdainuoja dviejų Ašvienių, Nešiotojų, dviejų žirgų, dviejų brolių, dviejų paukščių, rytinės ir vakarinės saulės, jūreivių ir laivo simboliais. Mūsų dainos kartais beveik pažodžiui atkartoja vedas: "Abu mudu broliai, abu mudu tokiu, Abu mudu bėrus žirgus, abu skaistveidėlius". Lygiai kaip vedose, yra laisvai kaitaliojama brolių ar žirgų sąvoka, nes simbolio išviršinė forma tėra lanksti priemonė specifiniam judesio principui apibūdinti.

Iš hititų raštų žinome, kad anuomet, kai hititų karalius vedė Mitani imperijos karalaitę, vestuvių puotos metu buvo dainuojamos mitaniškos dainos skirtos vedybas laiminusių Ašvienių-Nešiotojų garbei (tai esąs seniausias žinomas raštiš-

Stogo žirgeliai. Dviejų jėgų simbolizmas-mūsų liaudies kūryboje. Sanskrito raštuose ši dviejų jėgų tema yra labai plačiai gvildinama.

kas Ašvienių-Nešiotojų varlo atžymėjimas).

Prisipažinsiu, kad nemaža nustebau, kai kartą Bronės Kazlauskienės "Vestuvinių Dainų Klasifikacijos" studijoje užkliuvau ant tų pačių "dviejų brolių" vestuvinės tematikos: "Mudu du broliuku, Kaip du karveliuku, Mudu išjodamu, Mudu parjodamu, Imsim vieną lelijėlę, Su savimi drauge". (Beje, šios dainos prasmės ir vertės Kazlauskienė atrodo nesuprato).

Mitanų imperija, klestėjusi derlingame slėnyje tarp Tigro ir Eufrato upių, žlugo du tūkstančiai metų prieš Kristų. Ir štai šiandieną, Kazlauskienė randa mūsų vestuvinėse dainose tą pačią simboliką, kuri buvo vartojama Mitani imperijoje prieš 4.000 metų.

Sakyk, skaitytojai, ar dabar galime kalbėti apie lietuviškos tautosakos simbolizmo senoviškumą? Ar galime užsiminti apie mūsų simbolizmo istoriniai tolimus ir gilius filosofinius pradus? Ar galime nurodyti, kad simbolizmas yra giliai suaugęs su ankstyvaisiais mūsų kultūros pasireiškimais?

Kas galėjo daugiau nusverti Čiurlionio kūryboje: ar dviejų avantiuristų Paryžiaus kalėjime bei ligoninėje rašytais eilėrašciais paleista trumpalaikė mada, ar gilios, nepaprastai senos, mūsų tautoje jaugusios, simbolizmo tradicijos?

Konkrečiai žiūrint, būtų įdomu nustatyti, kas nulėmė pas Čiurlionį simbolistinės krypties pasirinkimą.

Čiurlionio laikais, tapyboje, be siauros apimties simbolistinės Paryžiaus mokyklos, itin ryškiai klestėjo įvairios post-impresionizmo šakos. Nėra abejonių, kad Čiurlionis postimpresionizmo judėjimus pažinojo — tai liudija pakartotinos užuominos įvairiuose laiškuose ir Čiurlionytės atsi-

minimuose (pav. Van Gogh pobūdžio spalvų traktavimas buvo Čiurlioniui žinomas ir jo naudotas). Varšuvoje gyvenant, kontaktas su Paryžiaus kultūra buvo beveik privalomas, vėliau tą kontaktą palaikė susirašinėjimas su Paryžium iš-tremtu artimiausiu mokslo draugu, E. Moravskiu.

Nežiūrint gausių ir labai įvairių - besikryžiuojančių vakarų meno tuometinių judėjimų, Čiurlionis pasirenka gan nuošaliai stovintį simbolizmą. Kokį simbolizmą? Jau minėjau, kad tarp Paryžiaus simbolizmo pradininkų Moreau ir Puvis de Chavannes ir Čiurlionio kūrybos berods mažai kas bendro būta. Anglų simbolizmas tuo metu buvo mažai žinomas — o ir jis yra gana skirtingas nuo Čiurlionio simbolizmo. Apie rusų simbolizmą popiežių, M. Vrubelį, Čiurlionis viename laiške užsimena su tokia pašaipa, jog čia vėl nelieta jokių abejonių, kad Vrubelio įtakos pas Čiurlionį nebūta.

Taigi, visą tai išdėdėsiu, ir baigiant šį pagrindiniais bei šalutiniais temomis išmargintą allegro, norėčiau sumesti galinį akordą, kurio paskutinę gaidą — mūsų dainų papročiu — palieku kartoti klausukų tercija aukščiau:

"Kokios vidinės jėgos pasuko Čiurlionį į tokį savitą simbolizmo kelią?"

PASTABA: Šiame rašinyje minimas K. P. Žygio straipsnis maloniai stebina skaitytoją savo objektyviu metodiškumu. Noriu pabrėžti, kad kalbėdama apie Čiurlionio simboliką tikrai bandau kai kurias Žygo nuomones praplėsti, bet jokių būdu neužginčyti.

WANTED JOURNEYMEN
or
1ST CLASS SKILLED
MACHINIST
Must be able to set up and read
blue prints
SHEET METAL MAN
ELECTRICAL MECHANICAL
ASSEMBLERS
Experience in wiring & assembling
All fringe benefits
SOLIDYNE INC.
56 Spence St.
Bayshore L. I., N. Y. 11706
516-231-7800, Ext. 47

(46-3)

NAUJOS KNYGOS

• **Pranas Naujokaitis. LIETUVIŲ LITERATŪROS ISTORIJA**, IV tomas. 1944-1975 m. Išleido JAV LB Kultūros Taryba. 580 psl. Kaina 10 dol. Spaudė V. Vijeikio spaustuvė Chicagoje. Galima gauti pas A. Kareivą, 7030 So. Rockwell St., Chicago, Ill. 60629 ir pas platintojus.

• **Prof. Augustinas Voldemaras. RASTAI**. 90 metų sukakčiai paminėti. Redavo Morkus Šimkus. Išleido Lietuvos Atgimimo Sąjūdis — Laisvosios Lietuvos nygų leidykla, 1976 m. 672 psl. Kaina 15 dol. Knygos mecenatai Ona ir Valerijonas Šimkai, po jų seka ilgas sąrašas garbės leidėjų ir garbės prenumeratorių.

Šioje knygoje surinkti įvairiom temom rašyti prof. A. Voldemaro straipsniai ir jų vertimai iš kitų kalbų. Daugiausiai jo straipsnių paimta iš laikraščio "Lietuvis", žurnalo "Vairas" ir kt.

• **Julius Sinius. DAINOS IR GIESMĖS BROLIAMS LIETUVIAMS**. 100 psl. didelio formato. Leidimą parėmė Lietuvių Fondas ir kiti rėmėjai. Išleista Veronikos Maminskaitės - Kulbokienės pastangomis. Įgraviravimo darbą atliko Jonas Zdanis. Spaudė Tėv. Pranciškonų spaustuvė Brooklyne.

• **Aldona Veščiuaitė. ŽODŽIAI KAIP SALOS**. Eilėraščiai. 64 psl. Aplankas ir titulinis puslapis Viktoro Simankevičiaus. Išleido Algimanto Mackaus knygų leidimo fondas. Kaina 5 dol. Spaudė M. Morkūno spaustuvė Chicagoje.

• **Vilija Bogutaitė. PO VASAROS**. Eilėraščiai. 72 psl. Aplanką piešė Zita So-deikienė. Išleido Ateitis. Spaudė Lietuvių Enciklopedijos spaustuvė Bostone.

BEIEŠKANT IEŠMO

JURGIS GLIAUDA

Perskaičius žurnale "Į Laisvę", nr. 67, Vytauto Vaitiekūno rašinį, liečiantį prof. Boriso Meissnerio tezę, man prisiminė ir kitos tezės.

1949 metais Lietuvos teisininkų tremtinių draugijos valdyba, dr. Bruno Kalvaičio pirmininkaujama, iš Vokietijos atsiuntė man ką tik Augsburgėje išleista 48 puslapių brošiūrą "Lietuvos sovietizacija 1940-1941 m." Autorius — "X. Y." Viršelį puošė visų valdybos narių ir pirmininko autografa. Praslinko ilgieji 27-eri metai, neliko gyvųjų tarpe Centro valdybos narių, tik liko jų autografų rikiuotė šioje, dabar unikalėje brošiūroje. Netgi ir Draugijos antspaudas. 27-eri metai! O brošiūra gyva ir jos tezės nesensta ir nesens.

Tai tik brošiūra, bet savo medžiagos svoriu ji lygi sunkiam studijiniam foliantui. Ir Vytauto Vaitiekūno susitikimas su Boriso Meissnerio referatu apie Pabaltijo valstybių suvereniteto kazuistiką, pajudina "X. Y." brošiūros tezes. "Baltijos valstybių suverenumo klausimu" (V. Vaitiekūno rašinys) turėtų patraukti dėmesį kiekvieno.

Man neteko skaityti prof. B. Meissnerio referato, tad tegaliu daryti išvadą iš V. Vaitiekūno žodžių. Esmė, be abejo, atpasakota, ir tai leidžia suvokti nagrinėjamo referato tezes. Referato detalizacijoje aiškus B. Meissnerio siekis: jis ieško sovietinių respublikų išsamios definicijos. B. Meissneris išsine iš prielaidos: turis prieš akis kieta Sovietų Sąjungos respublikų susijungimą. Sovietinės provincijos (jas Maskva vadina "respublikomis") kiekviena turi savo konstituciją. Kiekvienoje konstitucijoje ir bendroje Sovietų Sąjungos konstitucijoje (17 str.), įrašytas paskirų respublikų suverenitetą nusakęs posakis: "respublika gali pasitraukti iš Sovietų Sąjungos sąstato..."

"Esą pagal konstitucinės ir tarptautinės teisės sovietų doktriną Sovietų Sąjungos sąjunginės respublikos turinčios pilną suverenumą" (psl. 8). Žurnalo bendradarbio varstosenoje, visuotiniai vartojamas "suverenitetas", vadinamas "suverenumu". Tad, atrodo, turima minty suvereniteto naudojimą, suvereniteto sąvoką laikant savaime aiškia, be spekuliacinių sukaustuščių.

Tad, pasak B. Meissnerio, Sovietinės Lietuvos konstitucija yra vertybė. Ta konstitucija suteikia Lietuvai valstybingumo preziumciją. Tokios sovietinės kon-

stitucijos ir kitoms sovietinėms respublikoms suteikia valstybingumo padėtis, daro tas teritorijas "kvalifikuotas" vadintis valstybėmis (psl. 10).

Visa tai tarptautinėje teisėje, esą, ir paverčia tokių, savo konstitucijas turinčių valstybių grobimą definuotu okupacijos arba aneksijos aktu. O kada valstybė turi savo konstituciją, tada aiški ir tos valstybės okupacijos definicija. Tai kova dėl suvereniteto. Tai nusako tarptautinį nusikaltimą.

Pagal šią teoriją išeina, kad Pabaltijo valstybės, turėdamos savo konstitucijas, kvalifikuotos vadintis valstybėmis (ne teritorijomis), ir jų suverenitetas dabar laikinai sutrukdytas pagal lakų prezidento F. D. R. posakį iki nežinomos dar datos. Pagal B. Meissnerį, aš suprantu, okupuoto Pabaltijo erdvė nepavirto teritorija, senas konstitucijas panaikinus. Pabaltijys išlaikė savo valstybingumo požymius, nes Pabaltijo valstybės turi savas, naujas konstitucijas. Nors ten tiksliai suvereniteto parodija, bet

formalus suvereniteto momentas išlaikytas, nuneigiamas. Kada Pabaltijys buvo degraduotas į "Ostlando" padėtį, vokiečių akimis Pabaltijys buvo teritorija...

Norėdamas šiai teorijai suteikti ryškesnį reljefą, kaip nuošalų pavyzdį, V. Vaitiekūnas nurodo Ukrainą. Ukraina turi savo sovietinę konstituciją, dėl to ji valstybė. Kaip ir Pabaltijys, Ukraina yra valstybė su sutrukdytu jos suverenitetu. Tuo "konstituciniu" momentu remiantis Pavergtųjų Europos Tautų seimas privalo suteikti Ukrainai kvalifikacijas tapti to seimo nariu (psl. 10).

Sovietinės konstitucijos turėjimo faktas kazuistiskai įžengia į galimybę priešintis okupaciniam (irgi sovietiniam!) smurtui. Tas keblus dalykas tampa tarptautinės teisės norma, kuri pasipriešina tarptautinės teisės pažeidimui...

Čia aš stveriuosi už X. Y. brošiūros "Lietuvos sovietizacija 1940-1941 m." Jos autorius, po X. Y. inicialais, konstitucinės teisės žinovas profesorius Mykolas Roemeris, kuris kadaise mane ir mano kolegas seminarų valandomis dresiravo ir lamdė, dabar šventai prisimenamomis išdaigomis.

Iki šiol ši brošiūra užtroškinta mūsų kalboj, be vertimų į kitas kalbas (koks gi apsileidimas!). M. Roemerio studijoje (psl. 10) ir tolesnės išvestinės įrodo, kad Nepriklausomos Lietuvos valstybės konstituciją atmetus smurtu (panaikinti konstituciją "liaudies seimas" neturėjo nė teisės!) joks okupacinis potvarkis nėra teisėtas, kiekvienas okupacinis įstatymas tėra smurtinis, uzurpacinis aktas. Okupacinės pajėgos nesukūrė naujos valstybės, bet, tarptautinės teisės akimis žiūrint, sutvėrė geopolitinį vakuumą. O tas faktas, kad tam vakuumui jie paliko seną Lietuvos pavadinimą, nereikia, kad čia kalbama apie tą patį tarptautinės teisės objektą, kuris yra Lietuvos valstybė.

Toks ir yra diametralus skirtumas tarp B. Meissnerio ir R. Roemerio koncepcijų. Vokiečių profesorius tarptautinės teisės trapiam teisingumui arba realumui atstatyti paėmė kazuistinį ginklą. Neigdamas sovietinės okupacines pretenzijas į Pabaltijo erdvę, B. Meissneris mojoja iešmu, kuris yra "made in Moscow"! V. Vaitiekūnas pažymi, kad kai kurios B. Meissnerio tezės "atrodytų abejotinos". Man atrodo, kad B. Meiss-

nerio tezių branduolys visiškai susikirtęs su M. Roemerio tvirtinimais, mums visiškai nepriimtinas. B. Meissneris, atrodo, nežinąs kategoriškos M. Roemerio teorijos. Didelė analitinio metodo galia, ne kazuistika, sudėta M. Roemerio studijoje. Trūnija, gal būt, ta brošiūra spintose, lentynose, o ji yra branduolinis įtaisas kovoje dėl realių definicijų...

LENA VALAITIS IR SŪNELIS MARCO

Lena Valaitytė su sūniumi.

Vokietijos pramoginis žurnalas FREIZEIT REVUE paskelbė ilgesnį straipsnį apie ten pagarsėjusios lengvo žanro dainininkės LENA VALAITIS vedybinį gyvenimą. Kai prieš penkerius metus susipažino su savo būsimu vyru Robertu Wiedmannu, Lena dainavo Austrijos pašliužų kurorte Lech. Jos uždarbį trečios kartos pramoninkas Robertas tada vadinęs tik "kišenpinigiais" ir norėjo, kad ateityje ji tebtų "Fabrikbesitzersgattin" — fabriko savininko žmona, gyvenanti labai gražioje jo viloje Laichingene tarp Ulmo ir Stuttgarto. Nepaisant to, kad ji dar susilaukė sūnaus, Lena dainavimo neužleido. Ir su tokiu pasisekimu, kad dėl pasaulinės depresijos jos vyro įmonei patekus į sunkumus, ji jam paskolino 60,000 markių. Jos populiarumas taip išaugo, kad net jos vyras buvo kalbinamas kaip "Herr Valaitis", kas ilgainiui pradėjo žėisti jo ambiciją.

Per draugišką skirybų susitarimą, patvirtintą Muencheno teismo, Lena buvo paskirta sūnaus globėja, o Robertas gavo tam tikrą pinigų sumą, kurios dydis nebuvo paskelbtas. Nepaisant to, kad Lenos vardas romantiškai siejamas su kai kuriais dainininkais, ji sakosi nesirengianti greitai vėl ištekti. Anot jos: "Artistams (in der Showbranche) tikras šeimninis gyvenimas yra neįmanomas."

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ - DOVANŲ Į LIETUVĄ IR VISAS SOVIETŲ SĄJUNGOS DALIS NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS FIRMOS PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.

(Licensed by Vnešposyltorg)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA

1776 Broadway, N. Y. 10019

Tel.: 581-6590; 581-7729

Siuntiniai, siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynei ir kitų daiktų.

Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

Miami Beach, Fla. 33139-4201 17 St.	305 673-8220
Allentown, Pa. — 126 Tilghman Street	435-1654
Baltimore 31, Md. — 1828 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N.Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	633-0090
Buffalo 12, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
Chicago, Ill. 60629 — 2608 West 69 Street	925-2787
Chicago, Ill. 60609 — 1855 West 47 Street	376-6755
Cleveland 13, Ohio — 1028 Kenilworth Avenue	771-0696
Detroit 12, Mich. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
Hamtramck, Mich. — 11339 Jos. Campau Avenue	365-6740
Hartford, 6, Conn. — 122-126 Hillside Avenue	246-2348
Los Angeles 4, Calif. — 159 So. Vermont Avenue	385-6550
New York 3, N.Y. — 78 Second Avenue	674-1540
New York 2, N. Y. — 324 E. 9 St.	475-7430
Philadelphia 23, Pa. — 631 W. Girard Avenue	769-4507
Phoenix Ariz. 85027 — 22047 N. Black Canayon Hwy.	602-942-8770
Rahway, N.J. — 47 East Milton Avenue	381-8800
Silver Springs, 1002 Kennebec Ave.	301-589-4464
South River, N.J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
Syracuse, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
Woodhaven, Queens, N.Y. 11421 — 80-14 Jamaica Ave.	296-5250
Lakewood, N. J. 08701 — 234 Second St.	363-0494
Herkimer, N. Y. — McKennan Rd.	315-866-3939

Sibiro kankinio pranešimas Los Angeles lietuviams

Buvęs Vorkutos ir Kotlaso koncentracijos stovyklų kalinys, sovietinio genocido kankinys, Jonas Kraivėnas atlaikė naikinimojo aparato atakas, visaip apgynė savo gyvybę ir laimingų aplinkybių dėka, atvyko Amerikon. Jau daugelyje vietų jis pasirodė lietuviams su savo pranešimais.

Gruodžio 29 d., kaip ir ekspromptu, nes telefonais susišaukė, Los Angeles lietuviai susitiko su Jonu Kreivėnu požeminėje parapijos salėje. Suėjo apie 100 asmenų. Susitikimą organizavo vietos šaulių kuopa, kuriais energingai vadovauja Kazimieras Karuža. Pridėjo vietos ALT skyrius. Jonas Kraivėnas puikiai kalba, jo dėstymas įtaigus, spalvingas — net nuostabu, kad jam teko čia susitikti su lietuvių kolonija prie tokių kuklių, savotiškai kon-

spiratyvių sąlygų. Tokiems pranešimams vieta patogi žmonėms laiku ir didelėse salėse...

Jonas Kraivėnas tarnavo Nepriklausomos Lietuvos policijoje ir savo gyvenvietėje jis tapo pirmas arešto ir įkalinimo taikiny. Raudonajai Armijai Lietuvą okupavus, žiauriai tardomas ir nebūtais dalykais kaltinamas, jis buvo nubautas už akių įkalinimu koncentracijos ir žmonių naikinimo stovykloje. Jo pranešimo turinys: stovyklos gyvenimo ir naikinamojo kalinius darbo apžvalga, tardymo metodų nusakymas, vilčių, nuotaikų ir apmaudo paveikslai.

Atrodo, kad ši sunkioji, nervus draskančioji medžiaga jau daug kart skambėjo sovietinius kalėjimus vaizduojančiose knygose. Tokių jau daug anglų kalba. To-

kių, ir labai įtaigių, turime ir lietuviškai. Moterys kalinės: Armonienė, Rūkienė, Juciūtė ir kt. paliko sunkius paminklus sovietinio siaubo mūsų žemėje ir kalinimo vaizdus. Bet, juk, niekad nebus liudijimų per daug. Teisme niekad nesaikoma, kad liudytojų per daug, bet į kiekvieną liudytoją atkreipia dėmesį ir smalsų žvilgsnį. Taip turi būti susitinkant su kiekvienu nauju išėviu iš sovietinio anapus, iš sovietinių genocidinių stovyklų.

Juo labiau verta susitikti su liudytoju asmeniškai, matyti iš žvilgsnį ir girdėti balso tonus, dėstant apie tai, kas išgyventa.

Jonas Kraivėnas valdo pranešimo logiką. Pranešimo dalys sandariai sudėtos. Dėstymo esmėje nuolatos iškyla paskiri pavaiždavimai, scenos, buvę pokalbiai,

dialogai, įvairios, dabar taip naiviai skambančios viltys. Atrodo, kad A. Solženicino "Gulago archipelagas" jau tapo sovietinės naikinimo mašinerijos enciklopedija. Ar įmanoma dar atrasti ir pastebėti kankinimo ir naikinimo struktūroje naujų dalykų, naujų detalių? J. Kreivėnas pasakoja apie "baltąją dizinteriją": atmatos darosi balta koše, po poros dienų ligonis miršta kančiose. Tai būtų papildinys Solženicinio gulaginei enciklopedijai. J. Kreivėnas pasakoja apie badmiriaujančius ir savaip pamišusius, kurie iš atmatų krapšto nesuvirškintus grūdus, juos suvalgo ir apsikrečia mirtinai. To irgi nėra Solženicyno tomuose. J. Kreivėnas pasakoja apie save: dėl bado jis pradėjo tūkti, kūnas pildėsi vandeniu. Mirtis? Jis atranda vinį, pats jau praduria pilvo odą ir taip, palengva, nuleidžia iš kūno badmiriavimo van-

denį...

Tad kiekvienas naujas liudytojas atneša į laisvojo pasaulio aruodus naujų dalykų, naujų žmonių naikinimo detalių. Kiekviena tokia detalė šaukia į dangų — tiek čia sovietinio režimo atsakomybės prieš Dievo ir žmonių įstatymus...

Lietuviai yra savotiški tylūnai. Neteko girdėti, kad į plačius pranešimus, į Vasario šešioliktosios renginius, kviestų anas, knygas išleidusius moteris, kitus stovyklų siaubo liudytojus ir, ta proga, suvestų juos su plačios amerikoniškosios spaudos pasauliu. Gal tik S. Kudirka, buvo šiek tiek judinamas. O taip chroniškai tylint, nejučiomis pamatėme, kad ant sprando lipa lietuviams kaltintojai — prasiimančiai, šmeižiai lietuvių kitų žmonių genocidu! Klausimas iš pat pradžių nebuvo tinkamose vėžėse dėl pačių lietuvių snaudaliskumo...

J. Kreivėno pranešimai yra didelio dėmesio vertas reiškinys. Tai lietuviškų pozicijų stiprinimo potencialas. Ir didžiulis buvo šiame renginyje tragiškas kurjuzas. Klausytojų tarpe buvo Vytautas Deveikis, kuris buvo kalinamas ir kankinamas Vorkutoje ir Katlase. Jis jau dvylika metų gyvena Kalifornijoje niekieno nepastebėtas, niekieno kalbėti nekviestas! Ir tai dienomis, kada kiekvienas liudytojas prieš sovietų tironiją mums Dievo duotas turtas! (ž)

• Kristina Lauraitytė, dirbusi mokslinių tyrinėjimų srityje, iš Ohio persikėlė gyventi į Valencia, Calif., kur pradėjo dirbti Lockheed lėtvų pramonėje.

• Raimondas Čiurlionis, baigęs aeronautikos mokslus ir tarnavęs Amerikos aviacijoje, pradėjo dirbti Flying Tiger Linijos, kaip vienas iš pagalbinių lakūnų. F. T. Linija yra didžiausia pasaulyje komercinė oro linija aptarnaujanti Amerikos-Azijos kraštus. Jis skraido su DC 8-Super-63f Cargojets, kurie pajėgia pavežti daugiau 45 tonų prekių. R. Čiurlionis yra tik 26 m. amžiaus, susipratęs lietuvis, jūrų skautas. Jo mamytė Birutė Čiurlionienė gyvena Los Angeles.

OPPORTUNITY FOR DIETICIANS

Growing food service company has opportunities for registered dieticians in both therapeutic and administrative positions in Ohio. Excellent potential for career growth. Excellent salary and benefit program.

SEND RESUME TO:
PERSONNEL DEPARTMENT
SHAMROCK SYSTEM, INC.

3375 N. E. Expressway
Suite 169
Atlanta, Georgia 30341
OR CALL COLLECT:
Beth Condry
404-457-3164

(2-5)

NEW POT O' GOLD '77 GET ON A WINNING STREAK.

DABAR GALITE BŪTI DIDŽIOSIOS DOVANOS LAIMĖTOJU KAS SAVAITE.

Nauji Pot O' Gold 77 bilietai jau parduodami ir pradėdant ketvirtadieniu, sausio 27, savaitinis galutinis Ohio Lottery Pot O' Gold lošimas, kaip yra matomas Ohio Lottery TV programoje bus pakeistas lošimas skirtingai.

Jeigu jūs būsite laimingas tapti vienu galutiniu savaitės finalistu naujam lošime, jūs laimėsite Weekly Grand Prize mažiausiai \$40,000, arba net iki \$250,000.

Bet jūsų laimėjimai čia nepasibaigs, kadangi jūs taip pat laimėjote grįžti sekančią savaitę programon ir tęsti laimėjimo galimybę. Jūs grįšite kaip vienas iš šešių finalistų varžyboms išlošimui

nemažiau \$5,500 ir netgi iki \$250,000. Ir jei jūs esate kol jūsų laimė leis. Laimėkite tiek kiek galite. grįžti ir trečią kartą.

Jūs galite laimėti ir grįžti atgal į programą... tol kol jūsų laimė leis. Laimėkite tiek kiek galite. Be ribos.

Taigi išgykite 50 c. Pot O' Gold 77 bilieta šią savaitę. Tai gali būti pradžia jūsų laimėjimo tako

KĄ JŪS DARYTUMĖT, JEI TAI ATSIKITTŲ?

YRA DAUGYBĖ GALIMYBIŲ JUMS LAIMĖTI DOUBLE PLAY, TAIP PAT!
IR NEUŽMIRŠKIT \$1 DOUBLE PLAY GAME.

AD #180

laiškai Dirvai

NEVISAI VISKAS IŠDEŠTYTA OBJEKTIVIAI

Būdamas vienu iš labai nedaugelio lietuvių, kuriems neteko Lietuvoje matyti nei rusiškos nei vokiškos okupacijos (kai galėjau į Lietuvą grįžti — prieš rusų — nenorėjau, kai prieš vokiečių — negalėjau) — su dideliu dėmesiu perskaičiau V. Domeikos straipsnį "Kas kaltas dėl žydų naikinimo?" tilpusį "Dirvos" Nr. 48 — pr. m. gruodžio 2 d. Galima sveikinti straipsnio autorių, kad drįso pasisakyti tuo opiu klausimu, juo labiau, kai iš žydų pusės dabar tuo klausimu jau ir čia Amerikoje keliama daug dulkių.

Noriu padaryti mažą pastabėlę prie vieno V. Domeikos teigimo. Būtent jis sako: "Taip pav. Lucy S. Dawidowicz parašė knygą "The war against the Jews 1933-1945", kurioje, mano supratimu, gana objektyviai išdeštytos sąlygos bei aplinkybės privedusios prie to baisaus žygio" (suprantu — žydų naikinimo Europoje iš viso. V. B.). Gal būt tos sąlygos ir aplinkybės nušviestos (toje knygoje) objektyviai vokiečių-nacių visuotinę karą prieš žydiją sukėlusios, bet kiek tai liečia lietuvių — aš, kai kurių toje knygoje teigimų tikrumu drįsčiau net ir labai abejoti. Taip pvz. teigiama, kad: "... Baltijos ir Ukrainos gyventojai savanoriškai kolaboravo su vokiečiais žudant žydus" psl. 541. Į šitą teigimą, kad ir dalinai bet taikliai, atsako V. Domeikos straipsnis. Bet gaila, kad nepastebėtas kitas, gana grubus (toje knygoje) teigimas (dėl kurio darau šią pastabėlę), būtent, kad Lietuva nesilaikė Paryžiaus taikos sutartyje, davusioje Lietuvai suverenitetą, padarytų įsipareigojimų, garantuojančių mažumų pilietines, religines ir kultūrines teises. Knygos 539-40 psl. sakoma: "Apie 155,000 žydų sudarė 8% Lietuvos gyventojų. Mažiau kaip pusė tų pelningai besiverčiančių žydų užsiėmė prekyba, apie 40% žydų

vertėsi pramonėje ir amatais, 10% ūkininkavo, 9% buvo profesionalai (gydytojai, advokatai ir t.t. V. B.). Nežiūrint, kad Lietuva pagal Paryžiaus taikos sutarties, davusios Lietuvai suverenitetą, sąlygas, įsipareigojo garantuoti mažumoms pilietines, religines ir kultūrines teises — tų pažadų neištesėjo. Betgi, nežiūrint to, žydai išlaikė turtingą ir įvairų bendruomeninį gyvenimą, rėmė tarptautiniai pagarsėjusį "yeshivot", išlaikė žydišką ir hebrajų mokyklų sistemą, taip pat įvairią spaudą. Visa eilė žydų politinių partijų gynė žydų interesus Lietuvos parlamente, miestų tarybose bei visuomenėje. Žydai buvo diskriminuojami aukštesnio švietimo atžvilgiu, taip pat įvairiuose profesiniuose darbuose. Kylantis tautinis susipratimas, išskaitas Lietuvos suvereniteto, taip pat dalies krašto gyventojų sumiescionėjimo — vedė prie didėjančio antisemitizmo prieš žydus prekyboje ir pramonėje". Jei šitokią žydų mažumos Lietuvoje gyvenimo charakteristiką kas pavadintų objektyvia, tai aš tikrai apie Lietuvos žydus nieko nežinau... Būtų, man rodos, pats laikas paskelbti, geriausia — amerikiečių spaudoje, ir daugiau procentais bei "diskriminacijos" duomenų apie Lietuvos žydų mažumą, būtent: kokį procentą Lietuvos žydai sudarė nelegalioje Lietuvos komunistų partijoje, koks procentas Lietuvos žydų dalyvavo Lietuvos nepriklausomybės kovose, koks procentas Lietuvos žydų dalyvavo sovietinių partizanų eilėse, kas su gėlėmis Kaune ir kitur sutiko sovietų okupacinę armiją, ir t.t. ir t.t. Tie daviniai kaip tik papildytų knygoje "The war against the Jews 1933-1945" apibūdintą Lietuvos žydų mažumos gyvenimo charakteristiką.

Baltijos kraštuose gyvenusių žydų lojalumą gyvenamam kraštui vaizdžiai galima nusakyti naudojantis toje pat knygoje paskelbtais daviniais, irgi tik

procentų apskaičiavimu, kiek tai liečia Latvijos žydus, kurių ten gyveno 93,000. Būtent: virš 50% žydų mokyklinio amžiaus vaikų buvo įregistruota mokyklose su rusų dėstomąja kalba, 13% vaikų mokyklose su vokiečių dėstomąja kalba, virš 30% — žydų ar hebrajų dėstomąja kalba mokyklose ir vos tik 3% buvo mokyklose su latvių dėstomąja kalba. Jokie komentarai čia nereikalingi.

Kalbant apie Lietuvos žydų mažumą — žydiškoji pusė yra nušviesta Lucy S. Dawidowicz knygoje "The war against the Jews". Dabar pats laikas nušviesti lietuviškąją pusę. Ar nevertėtų taip pat apie tai pagalvoti ir beruošiant dr. Domo Jasaičio studiją apie žydus Lietuvoje 1941-44 m. praplečiant tą studiją tiek, kad ji apimtų Lietuvos žydus ir nepriklausomybės metais?

VI. Bakūnas
Los Angeles, Cal.

GERBIAMAS "DIRVOS" REDAKTORIAU,

Pasikeitus "Pasaulio Lietuvio" redaktoriams, tuojau plačiai buvo atidaryti jo puslapiai asmeniniams užkabinėjimams ir parapijiniam ginčams, kurie, tikiu, viso plataus pasaulio lietuviams — nei šilta, nei šalta. Tik gaila, kad durys atidarytos tik vieniems, o kitiems ir toliau liko sandariai užskleistos. B. Aušrotui buvo leista per "Pasaulio Lietuvį" papilti šmeižalus, ir melą ant manęs, tačiau, kai aš panorau, nors trumpai, jį šiek tiek pataisyti, tai man ši teisė liko paneigta. Liksiu didžiai dėkingas, jeigu šiam mano pasiaiškinimui bus rasta vieta Dirvoje.

Jonas Daugėla

Gerb. p. Broniui N a i n i u i
"Pasaulio Lietuvio"
Redaktoriui, Čikaga.

GERB. P. REDAKTORIAU,

Jūsų redaguojame laikraščio Nr. 25 Br. Aušrotas, bandydamas sugrąžinti mane į tiesos kelią, skelbia, kad aš neva sugriovęs Lake Worth Lietuvių Klubą. Tačiau, deja, ši pirmoji šios apylinkės lietuvių organizacija veikia sėkmingai dar ir šiandien ir niekam dar neteko nugirsti, kad ji ketintų savo veiklą sustabdyti. Ilgesnį laiką šiam klubui pirmininkavo žymus visuomenininkas A. Rugys, o šiandien jam vadovauja ir pavyzdinčiai jo veiklą tvarko šios organizacijos steigėjas ir ilgamečio pirmininko našlė S. Augūnienė. B. Aušrotas taip pat teigia, kad ir Palm Beach Lietuvių Klubas iš viso nėra, tačiau čia pat sako, kad aš jį noriu paversti ALTo skyriumi. Sunku suprasti, kaip nesama daiktą būtų įmanoma

Bostono Baltijos ir Žalgirio tuntų sueigoje draugininkai Janina Matulaitienė ir Vytautas Dilba praveda paukštyčių ir vilkiukų įžodį.
A. Želvio nuotr.

net stengtis į ką nors paversti.

B. Aušrotas piktinasi, kad aš nepastebiu vietos bendruomenės padalinių veiklos. Tačiau aš niekada niekieno nebuvau įpareigotas ir pats nesu įsipareigojęs lietuvišką spaudą informuoti apie šių padalinių veiklą. Šiam tikslui yra oficialiai išrinktas ir atitinkamu titulu apvainikuotas pats B. Aušrotas. O kad jis iki šiol lietuviškajai spaudai per daug informacijų nesuteikė apie apygardos ir trijų LB apylinkių tautinę ir kultūrinę veiklą, tad gal jis pats jos per daug nepastebėjo, o gal jos ir iš viso nėra.

Tad, matyt, informacijos reikalams vicepirmininkas, nerasdamas pakankamai medžiagos informacijoms, panūdo geriau užsiimti provokacijomis.

O iš viso tenka labai apgailestauti, kad, redaktoriams pasikeitus, "Pasaulio Lietuvio" liko tuojau atidarytas parapijiniam ginčams viešai kelti ir asmeninėms saskaitoms suvedinėti. St. Barzdukui redaguojant šį leidinį, panašių reikinių neteko pastebėti.

Jonas Daugėla
Florida

GERB. DIRVOS
REDAKTORIAU,

Nuoširdžiai dėkoju už patalpinimą S. Kaunelienės straipsnio apie mane: "Pagerbtas prof. Juozas Žilevičius", Dirvos 1976 m. gruodžio 23 d. laidoje, kuriame yra porą rimtų netikslumų, tad nuoširdžiai prašyčiau artimiausiam numerį patikslinti:

J. Žilevičius 1924 metais pirmoje dainų šventėje ne-

dirigavo, buvo tik minėtos dainų šventės sumanytojas ir organizatorius.

Klaipėdos konservatoriją įsteigė ir bendrabutį parūpino Stasys Šimkus, J. Žilevičius buvo pakviestas konservatorijon dėstyti lietuvių kalboje "Muzikines disciplinas. Inspektorius pareigoms, vėliau buvo direktoriumi, pradžioje bendrabučio įsteigimo, kurį laiką buvo jo vedėjas.

Už patikslinimą nuoširdžiai dėkoju ir N. M. proga sveikinu linkėdamas Dirvai geriausios sėkmės 1977.

Prof. J. Žilevičius
Chicago, Ill.

WANTED
FITTERS
LIGHT PLATE FITTERS
NEEDED
ALSO
WELDERS
MUST BE EXPERIENCED
EXCELLENT STARTING WAGE,
BLUE CROSS AND MANY OTHER
COMPANY BENEFITS.
ENGINEERED
REFRATORIES SERVICE
COMPANY
355 Sanford
Pontiac, Mich. 48058
313-332-0231 (51-7)

GRINDER
ID, OD-CENTERLESS
Experienced with minimum 2 years.
Offers need not apply. Steady work.
Wages commensurate with ability.
Ask for DON MARCUS.
ENCORE MFG. CORP.
4310 CARNEGIE AVE.
CLEVELAND, OHIO 44103
An Equal Opportunity Employer (50-5)

WANTED
1ST CLASS SKILLED
**BORING MILL
OPERATORS**
Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. Modern established plant in need of an operator capable of individually performing experimental prototype and tooling work on material such as castings, forgings and weldments. This is a permanent opportunity. Overtime, paid benefits.
SEVAKIS INDUSTRIES INC.
Schoolcraft-Telegraph Area
313-535-5150 (52-3)

FOREMAN STITCHING ROOM

Rawlings Sporting Goods Company has immediate opening for Stitching Room Foreman. The ideal candidate will have leather background with experience in supervising and motivating non piece work employees. Also candidate should be experienced in training new operators. Production flow, cost savings efficiency evaluations. We offer excellent compensation program. Please send resume and salary requirements to:

PERSONNEL MANAGER

RAWLINGS SPORTING GOODS COMPANY

2300 Delmar

St. Louis, Mo. 63103

An Equal Opportunity Employer M/F (52-2)

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

VYTAUTO NAKO NETEKUS

ANTANAS JUODVALKIS

Kaip perkūnas iš giedro dangaus ataidėjo žinia, kad 1976 m. gruodžio 21 d., Muenchene, Vak. Vokietijoje, gydytojo kabinete, širdies smūgio ištiktas mirė muzikas ir dainininkas Vytautas Nakas.

Vytautas Nakas gimė 1947 m. gruodžio 4 d. Salzburge, Austrijoje, muziko, dailininko ir teisininko Antano Nako ir Onos Kasakaitės - Nakienės šeimoje. Salzburge jie buvo laikinai apsistoję, pasitraukus nuo raudonojo okupanto. Kartu su tėvais, Vytautas 1949 m. atvyko į JAV ir apsistojo Chicagoje.

1961 m. Vytautas baigė parapijinę pradžios mokyklą, o 1965 m. šv. Ignacijaus aukšt. mokyklą. 1965-69 metais studijavo Roosevelt universitete prancūzų kalbą, literatūrą, muzikologiją bei dainavimą ir gavo B. A. diplomą. Visose mokyklose mokėsi labai gerai ir gauti diplomai įvertinti aukščiausiais laipsniais (cum lauda).

1968 m. vasarą lankėsi Paryžiuje, studijavo Sorbonos universiteto Fonetikos institute ir gavo diplomą. 1969-71 m. studijas tęsė Indianos universitete, Bloomingtone ir gavo Master of Music laipsnį iš muzikologijos. Diplominiui darbui pasirinko pirmą lietuvišką operą J. Karnavičiaus "Gražina". 1971-74 metais dėstė teoretinius muzikos dalykus: dainavimą, prancūzų, italų, vokiečių bei rusų kalbų dikciją Chicagos konservatorijoje. 1974 m. tobulino balsą Vienos, o 1975 m. Muencheno konservatorijoje.

Greta bendro lavinimo ir specialių mokslų, Vytautas mokėsi lituanistinių dalykų pradžios ir Chicagos aukštesnioje lituanistinėje mokykloje bei Pedagoginiame Institute. Be lietuvių ir anglų, gerai mokėjo vokiečių ir prancūzų, o taip pat ir rusų kalbas.

Studijuodamas įsijungė į lietuvių studentų taut. korporacijos Neo-Lithuania eiles.

Pradinį muzikinį išsilavinimą gavo savo tėvo, muziko Antano Nako, piano stu-

dijoje. Vėliau fortepijono studijas tęsė pas prof. Ganžą, Chicagoje ir Indianos u-te, Bloomingtone.

Vokalinės studijas, kaip bosas, pradėjo turėdamas 18 metų amžiaus su prof. Schauweker, Chicagoje, tęsė su prof. M. Lipton, Bloomingtone, Ind., A. Vokietaičiu, Chicagoje, su prof. Greindel, Vienoje ir su A. Knopf, Muenchene.

Pirmas pasirodymas, kaip solisto buvo 1967 m. Jaunimo Centre, Chicagoje, Menotti operoje "Telefonas". Vėliau dainavo Pergolesi operoje "La Serva Padrona" Chicagoje ir Toronte. Dalyvavo jaunųjų dainininkų konkursuose Chicagoje ir Clevelande ir laimėjo premijas. Plačiai reiškėsi lietuvių muzikiniuose bei sceniniuose pastatymuose: D. Lapinsko operoje "Maras", D. Juknevičiūtės režisuotame K. Ostrausko veikale "Kvartetas", B. Sruogos minėjime "Barbora Radvilaitė" veikale ir kitur.

Dainavimo Chicagos lietuvių operose. Net 10 kartų koncertavo su kitais dainininkais įvairiuose Amerikos miestuose.

Rašė lietuvių spaudoj ir skaitė paskaitas muzikiniiais klausimais. Redagavo moksleivių žurnalą "Švyturį". Jo dipl. darbas — Karnavičiaus opera Gražina — angliškai buvo atspausdintas 1974-75 m. LITUANUS žurnale.

Bestudijuodamas, dainavo Indianos operos teatre, Bloomingtone, ir Chicagoje. Turėjo savo atskirus dainų rečitalius 1973 ir 1974 m. Chicagoje, konservatorijos patalpose.

Gyvendamas Muenchene ir dirbdamas Laisvės radijo tarnyboje, dar tebegilino savo pamėgtas studijas ir dalyvavo lietuvių bei vietos gyventojų veikloje. Praėjusią vasarą, Vytautas rečitalavo Europos lietuvių studijų savaitėje, Paryžiuje, Prancūzijoje ir dalyvavo trijuose religiniuose koncertuose Muenchene.

Ant Vytauto Nako darbo stalo buvo rasta plaketė su tokiu užrašu: "Dievas mane vertina, kada aš dir-

bu . . . , bet Jis mane myli, kada aš dainuoju".

Kaip matome, Vytautas Nakas buvo pilnai pasiruošęs gyvenimui: išsimokslinęs ir visapusiškai išsilavinęs. Tėvai džiaugėsi jaunojo muziko-dainininko pasiekimais, o lietuviškoji visuomenė tikėjosi rimtos pajėgos lietuviškos kultūros ugdyme ir pratęsimu.

Vytauto Nako palaikai buvo atgabenti iš Muencheno ir pašarvoti 1976 m. gruodžio 30 d. Mažeikos-Evans laidotuvių koplyčioj. Atsisveikinimą pravedė Dalia Bylaitienė ir aktorius Algimantas Dikinis. Žodžių pynėje vaizdžiai perdavė Vytauto Nako trumpą, bet turiningą gyvenimą, mokslų laikotarpį, scenos pasireiškimus, pajvairindami laiškų ištraukomis ir kitų atsiliepimais.

Jaunųjų draugų vardu atsisveikino Mykolas Drunga, o Viktoro Dirdos spec. sukurta Vytauto garbei eilėraščių perskaitė aktorius A. Dikinis. Korp! Neo-Lithuania vardu atsisveikino Chicagos padalinio buv. pirm. živilė Modestienė. Teatralų vardu atsisveikino aktorius A. Dikinis ir taip pat paskaitė prof. muziko Žilevičiaus laišką. Operos choro vardu žodį tarė pirm. Vyt. Radžius, o choristai sugiedojo maldą Tėve Mūsų. Petras Petrutis atsisveikino "Margučio" vardu. Taip pat kalbėjo ir Dean Enrique Aria, Chicagos konservato-

rijos dekanas.

Atsisveikinimą užbaigė aktorius A. Dikinis, paskaitydamas charakteringesnes ištraukas iš B. Sruogos "Skirgaila".

Vytautas Nakas palaidotas iš Gimimo šv. Merg. Marijos bažnyčios (Marquette Parke) šv. Kazimiero lietuvių kapinėse šalia savo senelių. Pamaldų metu solo giedojo Arnoldas Vokietaitis, smuikavo Povilas Matukas ir vargonavo muzikas Alvydas Vasaitis.

Netekus vienintelio vaiko, didžio skausmo prisilėgti liko motina Ona Kasakaitė-Nakienė, tėvas muzikas ir dailininkas Antanas Nakas, o taip pat teta Marytė Kasakaitytė ir dėdės Jurgis ir Kazys Kasakačiai bei kiti giminės.

Tėvams ir giminėms reikiama gili užuojauta, o Tau, Vytautai, tegu būna lengva ši svetinga žemė. Ilsėkis ramybėje.

PRODUCTION SUPERVISOR

Needed for Corrugated Sheet Plant located in Los Angeles, Calif. area. Must have 3 years experience with Flexo Folder Gluer and ability to Supervise. Starting Salary \$15,000 year plus bonus and excellent fringe benefit package. Write or call M. FETERIK

ARROW CONTAINER & PACKAGING CORP.

8315 E. Hanan Way
Pico Rivera, Calif. 90660
213-699-7451

An Equal Opportunity Employer (2-4)

MINĖS BENDRUOMENĖS 25 METŲ SUKAKTĮ

Philadelphijos ir Pietinės New Jersey LB apylinkės š. m. sausio 15 d., 7 val. vak., Philadelphijos Lietuvių Namuose ruošia JAV LB 25-čio sukakties minėjimą. Akademinėje dalyje kalbės LB pirmūnas, LB inkorporacijos dokumento signataras dr. Petras Vileišis. Meninėje programoje dalyvauja dailiojo žodžio menininkė Irena Veblaitienė, sol. Irena Stankūnaitė ir pianistė Anelė Kaulinytė. Sukaktis taip pat minima per Philadelphijos "Bendruomenės Balso" radijo valandėlę, LB pirmuosius žingsnius nušviečiant Philadelphijos LB apylinkės valdybos vicepirmininkui Vyt. Matoniui ir pirmosios JAV LB Tarybos nariui dr. Vincui Maciūnui. Sukakties minėjimas pradedamas sausio 9 d. koncelebrutomis mišiomis, dalyvaujant organizacijoms šv. Andriejaus parapijos bažnyčioje su vėliavomis, ir kun. dr. K. Širvaičiui sakant pamokslą.

• Lietuvos Vyčiai Washingtono rengia dr. K. Jurgėlos pagerbimą ir jo knygos "Lithuania — The Outpost of Freedom" sutikimą sausio 15 d. 5 val. vak. Washington Room, The Army-Navy Club, 1627 Eye St., N. W., Washington, D. C. Knygą išleido Lietuvos šaulių Sąjunga Tremtyje ir galima gauti Valkyrie Press, Inc., 2135 First Ave., St. Petersburg, Fla. 33712.

SHOP FOREMAN

Trucking company operating primarily Mack tractors and bulk Pneumatic trailers has immediate operating for an experienced shop foreman in St. Louis, Mo. Full responsibility for supervision and direction of shop force, control of preventative maintenance scheduling, inventory and maintenance records. Please call

MR. TONY JACOB

TRUCK TRANSPORT, INC
314-436-2400 Missouri
618-875-5700 Illinois

Equal Opportunity Employer (2-3)

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA**
MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĖ — ĮSITIKINSITE.

Jaunas lietuvis profesinio futbolo aikštėje

BIRUTĖ PŪKELEVICIŪTĖ

Kai lėktuvas pakilo skristi į Chicago, mums atnešė Toronto laikraščius. Sporto skyriai mirgėjo vakarykščių futbolo žaidynių Ottawa woje dramatiškomis nuotraukomis. Nenuostabu: tai buvo finalinių rungtynių išvakarės. Rytinio pakraščio laimėtojams dabar teks kovoti už garsiąją Grey Cup taure prieš Kanados Vakarus. Paprastai tos varžybos būna vienu įspūdingiausių įvykių Kanados sporto gyvenime.

Nors tą savaitgalį buvau nukeliavusi į Torontą ir Hamiltoną šnekėti literatūrinėm temom, nelaukta patekau į sporto pasaulio sukūrį. Viešėjau Elenos ir Edvardo Kudabų namuose, kurių sūnus Tomas buvo išskridęs į Ottawą žaisti Hamiltono Tigrų (Tiger Cats) komandoje.

Sekmadienio rytą radijas ir televizija be paliovos skardeno žinias apie artėjančias rungtynes; buvo šnekamasi su sporto komentatoriais, treneriais ir gausiai Ottawon suplaukusiais futbolo entuziastais. Nuotaika buvo tiek įelektrinta, kad nejučiomis ėmiau jaudintis ir aš. Deja, negalėjau rungtynių eigos pasekti, nes turėjau keliauti į Torontą, savo literatūrinę popietę.

Kai vėl vakarą grįžau į Hamiltoną, automobilio radijas su apgailėstaviu kartojo rungtynių rezultatus: nors Hamiltonas buvo savo varžovus pralenkęs, pačioj žaidimo pabaigoj Ottawo nurungė Tigrus 17-15 santykiu.

Tomas jau buvo parskridęs namo. Taigi, turėjau progos su juo pasikalbėti. Jo laikysena buvo stoikiška:

— Kai du rungtininkai, vienas juk tenka pralaimėti, — kalbėjo jis, ant sofos ataramos pasidėjęs ištinsią ranką. — O kova buvo gera!

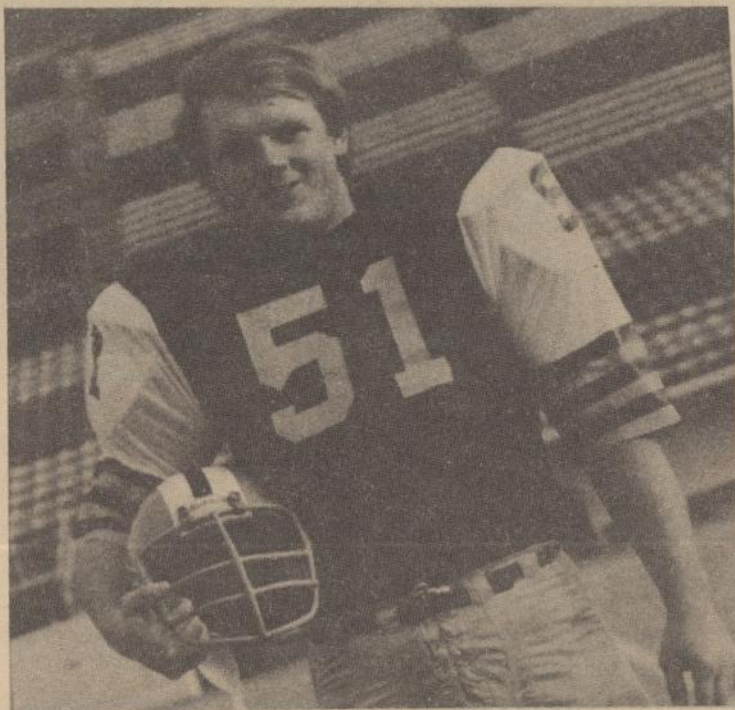
Tikiuosi, kad "Dirvos" skaitytojams bus įdomu su Tomu Kudaba susipažinti. Lietuviai futbolui yra davę didelių žvaigždžių, tikrai nepamirštamų žaidėjų (Unitas-Jonaitis, Butkus), taigi, vertėtų pasekti ir mūsų atletų prieauglį.

Tomas Kudaba profesinėje Kanados lygoj (CFL) žaidžia pirmąjį sezoną. Jam neseniai suėjo 23 metai. Jis yra 6.1" aukščio, sveria 255 svarus.

Profesinę Kanados futbolo lygą sudaro devynios komandos. Tur būt, netenka aiškinti, kad ton lygon patekti reikia ir gabumų, ir veržlumo, ir laimės. Juoba, kad kiekvienoj komandoj turi teisės žaisti 15 amerikiečių. Todėl jaunųjų kanadiečių atranka yra labai atsargi ir rūpestinga.

Tomas svajojo tapti futbolo žaidėju nuo vaikystės:

vos įstojęs į aukštesniąją mokyklą, bandė patekti futbolo rinktinėn. Tačiau, būdamas paaugliu, jis per daug svėrė... Jaunuolis nenusiminė: kietai mankštinosi, plaukė, bėgo, kilnojo

Tomas Marius Kudaba

sunkumus, kol svorio perteklius tapo raumenimis. Būdamas 15 metų jis jau žaidė su mokyklos vyresniaisiais.

Baigęs aukštesniąją mokyklą, Tomas gavo stipendiją Simon Fraser universitete, Vancouveryje. Tai viintelis Kanados universitetas, duodas stipendijas atletams. Žinoma, ir mokslo laipsniai privalo būti aukšti. Tomas pasirinko geografiją ir archeologiją, universitetą baigdamas bakalauro laipsniu 76-jų metų pavasarį. Jis ketina mokslą tęsti toliau.

Studijuodamas Tomas žaidė puolimo linijoje, drauge būdamas ir universiteto rinktinės kapitonas. Ten jį nužiūrėjo sporto talentų ieškotojai ir pasikvietė Vakarų Konferencijos profesinė komanda, Edmontono Eskimai. Netrukus jis gavo dar geresnę sutartį su Calgary "Stampeders". Kol pagaliau, derybose su Calgary, Tomas buvo iškeistas į Hamiltono žaidėją Bill Norton ir atiteko Tigras. "Kudaba grįžta namo!" — skelbė sporto žinios, džiaugsmingai pasitikdamos hamiltonietį Hamiltone.

Sporto komentatoriai rašo, kad Tomas Kudaba yra aukštai vertinamas ofensyvinės linijos žaidėjas. Jis esąs nuostabiai stiprus ir sugeba puikiai ginti žaidimo strategą (quarterback): "He is one tough cookie." Lietuviškai tariant, Tomas yra kietas riešutas... Kiek sunkiau būtų lietuvių kalbon išversti žymens vardą, kuriuo Tomas buvo apdovanojtas — "The Most Inspirational Player Award."

Tomo tėvas, Edvardas Kudaba, pats buvo aktyviu sportininku ir todėl, esu tik-

ra, jo širdis džiūgauja. Mačiau linksmus žiburėlius jo akyse, kai jis atsargiai vartė rankose futbolo kamuolį, sūnaus atvežtą po rungtynių Ottawoje ir autografuotą visų Hamiltono Tigrų pa-

vardėmis.

Tomo motina, Elena Dauguvietytė-Kudabienė, ilgametė teatrinio "Aukuro" sambūrio vadovė, kiek skeptiškesnė:

— Svajojau, kad mano sūnus taps antruoju Toscanini arba Olivier. Modernių gladiatorių duona sunki...

Teisybė, duona nelengva. Tačiau kiekvienas keliauja ten, kurlink jo asmeniška chimera pamojuoja.

Antra vertus, pasakojama, kad Temistoklis, užklaustas, kuo jis mieliau norėtų būti — Achilu ar Homeru, atsakė: "Ar geriau būti olimpinių žaidynių laimėtoju, ar šaukliu, kuris apskelbia laimėtojų vardus?"

Su Temistokliu galime sutikti, galime ir nesutikti.

Kiekvienu atveju, jaunam lietuviui atletui linkime geros sėkmės jo pasirinkto sporto šakoj. Tikriausiai, tolimesnė jo ateitis atidžiai paseks ir lietuviškoji spauda. Šiomis eilutėmis tebuvo norėta atkreipti mūsų sporto korespondentų akis į šiaurę, į Kanadą — į Tomą Marių Kudabą.

Aukojo Dirvos atstatymui

Dirvos atstatymo fondui aukojo:

Y. Matulionis, Cleveland 3.00
Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

• Kun. Jonas Žvirblis, gyv. Grand Rapids, Mich., atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 7 dol. ir linki, kad Dirva ilgai gyvuotų. Ačiū už auką ir linkėjimus.

PARAMA DIRVAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai paremti aukojo:

E. Mikužiūtė, Chicago 15.00
T. Sperauskas, Glen Cove, N. Y. 5.00
A. Vaitiekaitis, Detroit 2.00
Amerikos Lietuvių Respublikonų Lyga
Chicagoje 10.00
K. Česna, Worcester Mass. 7.00
J. Bubelis, Philadelphia 20.00
S. Sližys, Detroit, Mich. 5.00
A. Tamulis, Cleveland 7.00
B. Kristopaitis, Chicago 5.00
S. Skučienė, Pampano Beach, Fla. 2.00
P. Žilinskas, Hemet, Ca. 2.00
L. Virbickas, St. Petersburg, Fla. 5.00
S. Berkiel, Antioch, Ill. 12.00
A. Vigelis, Cherry Hill, N. J. 2.00
J. Leščinskis, Dorchester, Mass. 12.00
A. Vebeliūnas, Richmond Hill, N. Y. 12.00
S. Vaškys, St. Petersburg, Fla. 5.00
P. Dagys, Columbus, Ohio 5.00
P. Stakauskas, Hot Springs, Ark. 2.00
D. Usas, Maspeth, N. Y. 7.00
S. Velbasiš, St. Petersburg, Fla. 2.00
H. Andruška, Woodhaven, N. Y. 2.00
P. Banys, Peoria, Ill. 7.00
B. Lungys, Chicago 1.00
S. Vaišvilienė, Chicago 2.00
J. Juška, Warren, Mi. 7.00
J. Stonkys, Hamilton, Ont. 7.00
J. Vaišnys, Mt. Carmel 5.00
I. Vasyliūnas, Somerville, Mass. 15.00
E. M. Valiukėnai, Chicago 25.00
V. Mažeika, Park Ridge, Ill. 7.00
S. Vilkas, Detroit, Mich. 7.00
V. Petraitis, Toronto, Ont. 7.00
P. Narkevičius, Somerville, Mass. 7.00
T. Curlanis, St. Petersburg, Fla. 5.00
M. Karaša, Baltimore 2.00
P. Kavaliūnas, Chicago 7.00
E. Litvinas, Chicago 7.00
V. Juodvalkis, Yucaipa 10.00
R. Janušauskienė, Yucaipa, Ca. 10.00
V. Petrauskas, Chicago 2.00
B. Kasakaitis, Chicago 7.00
A. Musteikis, Detroit, Mi. 10.00
K. Valiukas, Cleveland 4.00
Clevelando Pensininkų Klubas 10.00
J. Grauzinis, Chicago 12.00
S. Čepas, Weston, Ont. 7.00
LB Clevelando Apyl. Valdyba 25.00
K. Rožanskas, Chicago 7.00
V. Katarskis, Dayton, O. 5.00
K. Širvinskis, Cleveland 2.00
K. Žemeckas, Oshkosh 7.00
JAV LB Krašto Valdyba, Philadelphia 25.00
Gen. T. Daukanto Jūrų Šaulių Kuopa Chicagoj 25.00
V. Civiškas, Cleveland 2.00
S. Banelis, Toronto, Ont. 2.00
V. Martinkus, Providence, R. I. 7.00
J. Ambrizas, Chicago 2.00
S. Giedrikis, So. Orange, N. J. 2.00
S. Butkūnas, St. Charles, Ill. 3.00
K. Damijonaitis, New Bern, N. C. 2.00
K. Rimas, Chicago 2.00
E. Stašienė, Detroit 20.00
F. Janonis, Brockton, Mass. 7.00
J. Kubiliūnas, Kirtland, O. 7.00

J. Paltarokas, Chicago 4.00
P. Buknis, Dearborn, Mi. 2.00
S. Antanaitis, Chicago 10.00
A. Rimba, Detroit 7.00
E. Cicėnas, London, Ont. 7.00
E. Barčiauskienė, Woodhaven, N. Y. 10.00
G. Juškėnas, Cleveland 9.00
J. Kristolaitis, Cleveland 7.00
S. Rudokas, Chicago 2.00
A. Neverauskas, Chicago 7.00
C. Aglinskas, Chicago 2.00
P. Lekutis, Fruitport, Mi. 7.00
J. Rugienis, Detroit 7.00
S. Motuzas, Vokietija 1.00
A. Bliudžius, Detroit 7.00
K. Virbickas, Philadelphia 5.00
B. Vanagas, Glen Iris, Australija 7.00
V. Bakūnas, Willowick, O. 7.00
Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

• Dr. Algimantas Keler-tas, gyv. Brookfield, Ill., atnaujindamas prenumeratą, švenčių proga pridėjo Dirvai auką 17 dol. Ačiū.

• J. Matulevičius, gyv. Worcester, Mass. atnaujindamas savo prenumeratą, dar užprenumeravo Dirvą naujam skaitytojui Robertui Covalskiui ir pridėjo auką 5 dol. Ačiū.

• J. Sirusas, ALT S-gos vicepirmininkas, atnaujindamas prenumeratą, pridėjo auką Dirvai 10 dol. Ačiū.

• Inž. J. Rasys, gyv. Cambridge, atnaujindamas prenumeratą pridėjo auką Dirvai 10 dol. Ačiū.

APIE DR. J. GENIO MOKSLINĮ DARBĄ

"Baltimore Sun" savo kultūriniame priede atspausdino ilgą ir įdomų straipsnį apie dr. Jono Genio mokslinį darbą. Autorius Frederick Kelly šį rašinį pavadino "Tree plantations are his laboratory", iliustruodamas šešiom nuotraukom. Jame labai gyvai aprašyti dr. J. Genio moksliniai tyrimai siekiant išvesti naujas medžių atmainas. Autorius įtikinančiai teigia, kad dr. J. Genio darbų rezultatai yra verti kasmet apie pusę milijono dolerių. Straipsnyje sakoma, kad studijos yra pasaulinio masto, palaikant ryšius su Europos, Azijos, ir Australijos mokslininkais. Jau yra išvestos naujos medžių veislės ir hybridai, kurie neša didelę naudą valstybės ekonomijai.

Aprašant dr. J. Genio kilmę ir mokslą pabrėžiama, kad gimė Lietuvoje, ir pabėgęs su tėvais nuo bolševikų okupacijos, imigravo į JAV. Mokslus ėjo Vokietijoje ir daktaro laipsnį įgijo Michigan State universitete. Dabar dr. J. Genys dirba kaip pilno rango profesorius Marylando Universitete. Straipsnio iškelti faktai paliks kaip istorinis dokumentas apie lietuvių įnašą keliant JAV ekonominę ir kultūrinę gerovę.

J. Šilgalis

Chicagos lietuviai

ANTANAS JUODVALKIS

JAV ŠVIETIMO TARYBA

Naujasis švietimo Tarybos pirmininkas Bronius Juodelis š. m. sausio 2 d. sušaukė Tarybos narių posėdį bėgamiems reikalams aptarti ir priimti veiklos nuostatus.

Nors dar Tarybos sąstatas nėra pilnas, bet pasitarime dalyvavo 12 narių. Priimti laikinieji veiklos nuostatai, pasisakyta dėl "Švietimo Gairių" leidimo, aptarti mokytojų studijų savaitės reikalai, duota eiga R. Černiaus paruošto "Namų ir artimiausios aplinkos žodynėlio" spausdinimui ir kt. Mokytojų studijų savaitė įvyks š. m. rugpjūčio 14-21 d.d. Dainavoje. "Švietimo Gairių" redaktore pakviesta rašytoja ir pedagogė Danutė Bindokienė. Pasisakyta už jų reforma.

Gaires leisti pagal reikalą 4-5 numerius per metus. Turinį sudaryti praktiškesnį, daugiau pritaikyti mokytojų ir šeimai.

Švietimo Tarybos pagrindinės darbo gairės: 1. **Planavimas** (mokamųjų dalykų programos), 2. **Koordinavimas** (mokyklų veiklos išlaikymas), 3. **Aprūpinimas** (mokslo priemonės), 4. **Inspektavimas** (mokslo lygio programų išėjimo priežiūra), 5. **Materialinė parama** (lėšų liet. švietimui ieškojimas), 6. **Informacija** ("Švietimo Gairių" leidimas ir kita spauda), 7. **Mokytojų paruošimas** (lituanistinio švietimo testinumas).

Šiems tikslams pasiekti reikalinga talka mokytojų, tėvų ir visos visuomenės.

NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMAS

Korp! Neo - Lithuania Naujųjų Metų sutikimą surengė Lietuvių Tautiniuose Namuose. Susirinko per 160 svečių. Grojo pakaitomis neolituanių ir "Vyties" orkestrai. Dvyliką valandą Korp! pirm. Zigmas Mikūzis, jr. pasveikino svečius, o fil. V. Mažeikai vadovau-

jant, visi sugiedojo Lietuvos ir studentų himnus.

Sutikimas praėjo nuotaikingai. Pasivaišinę ir pasilinksminę, svečiai gerų viličių vedini, išsiskirstė poilsui.

★

Chicagiškė visuomenė se-nuosius metus užbaigė liū-dėdama jaunojo dainininko **Vytauto Nako** ir tikėdama geresnių naujų metų. Naujieji Metai neatnešė laukto džiaugsmo, o ir vėl nuliūdino atėjusi žinia, kad auto nelaimėje mirtinai buvo sužeista rašytojo Povilo Gaučio žmona Emilija Gaučienė. Sunkiai sužeisti rašytojai: Povilas Gaučys ir Anatolijus Kairys. Abu rašytojai yra šv. Kryžiaus ligoninėje.

MINĖJIMAI

Korp! Neo-Lithuania valdyba, Chicagoje š. m. sausio 20 d. 3 val. p. p. **L. T. Namuose**, šaukia sueigą, kurios metu bus paminėtas Korp! steigėjas fil. Jurgis Dargis, miręs š. m. sausio 2 d. Los Angeles, Kalifornijoje.

★

Korp! Neo-Lithuania garbės nario, Lietuvos Patriarko dr. Jono Basanavičiaus 50 metų mirties ir Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 58 metinės, bus paminėtos š. m. vasario 6 d 3 val. p. p. **Lietuvių Tautiniuose Namuose**.

Minėjimą rengia Korp! Neo-Lithuania Chicagos padalinio valdyba. Paskaitą apie dr. Joną Basanavičių sutiko skaityti prof. dr. Jonas Puzinas. Meninėje dalyje solistė A. Simonaitytė-Gaižiūnienė, pianistė živilė Modestienė, taut. šokių grupė ir dailūs žodis.

★

Lietuvos žurnalistų Sąjungos valdyba ruošia šaunų spaudos balių. Balius įvyks š. m. sausio 29 d. puikioje Martinique salėje. Programoje rašytojo Antano Gustaičio "Generalinis dvasios vadas", specialiai

Ark. J. Matulaičio minėjimui ruošti komitetas. Sėdi iš kairės: dr. P. Kisieličius, F. Dvilaitienė, M. Remienė, kun. J. Dambrauskas, A. Snarskienė, I. Kerelienė ir dr. J. Meškauskas. Stovi: kun. P. Činikas, J. Stanaitis, kun. V. Rimšelis, V. Statkus, M. Jakaitis, M. Kupinskas, dr. A. Razma ir kun. P. Garšva.

parašytas šiam vakarui ir statomas kompozitoriaus Dariaus Lapinsko su geriausiais aktorais.

Visi kviečiami atsilankyti ir nuotaikingai praleisti vakarą.

Bilietus prašoma įsigyti iš anksto **PARAMOJE**, pas Jurgį Janušaitį.

PAMINĖS ARKV. JURGI MATULAITI

Sausio 22-23 dienomis Chicagoje susidaręs komitetas iš organizacijų atstovų, iškilmingai paminės didįjį mūsų tautos asmenį arkivyskupą Jurgį Matulaitį, kurio byla Vatikane yra sprendžiama paskelbti palaimintuoju. Į šį minėjimą specialiai iš Clevelando į Chicago atvyksta Čiurlionio ansamblis, vadovaujamas muz. A. Mikulskio, kuris atliks meninę programą sausio 22 d. 7 v. v. Marijos aukštesniosios mokyklos auditorijoje. Bilietus galima įsigyti Marginiuose ir pas komiteto narius.

Sausio 23 d., jaunimo organizacijos: ateitininkai, skautės, skautai ir Lietuvos Vyčiai su savo organizacijų vėliavomis dalyvaus iškilmingose šv. Mišiose 1:30 v. po pietų Nekalto Prasidėjimo parapijoje, Brighton Parke. Šv. Mišias atnašaus vysk. V. Brizgys, kuris pasakys pamokslą lietuviškai, o angliškai — Chicago kardinolas, arkivyskupas J. Cody. Šv. Mišių metu giedos Čiurlionio ansamblis.

Chicago lietuvių visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti paminėjime — kon-

certe ir šv. Mišiose, tuom pagerbiant mūsų tautos šventąjį, jo 50 metų mirties sukakties progą. (mr)

LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS SUSIRINKIMAS

1956 m. vasarą įvyko pirmas lietuvių kultūros kongresas. Jame įsteigta mokytojo V. Liulevičiaus, Pasaulinio lietuvių archyvo kūrėjo ir jo tuometinio direktoriaus, iniciatyva, Lietuvių istorijos draugija (LID). Ji be pertraukos ir sėkmingai veikia štai jau dvidešimts metų. Nuo 1959 metų leidžia neperiodinį žurnalą "Lietuvių tautos praeitį". Draugijos veiklos judintoja yra nepamainoma jos valdybos narė Alicija Rūgytė. Jos ruimingame bute vyksta mėnesiniai Draugijos valdybos susirinkimai, kur vis jos surandamų prelegentų skaitomos paskaitos, į kurias kviečiami nariai ir šiaip pašaliečiai. Kasmet pavasarį šaukiami metiniai visuotiniai Draugijos susirinkimai.

Gruodžio 12 d. susirinkimas buvo ypatingas, skirtas Draugijos dvidešimtmečiui paminėti ir kartu supažindinti visuomenę su jos išleistomis dviem knygomis — žurnalais (12 ir 13 nr.). Pirmoji jų skirta vysk. M. Valančiaus mirties šimtmečiui brošiūras su priedais, ir kita — eilinis žurnalas.

Susirinkimas buvo dar tuo ypatingas, kad vyko Chicago Savings banko jaukioje salėje, kuria pasinau-

doti leido veltui banko direktorė Filomena Pakel. LID reiškia jai už tai viešą padėką.

J. Jakštas

OWNER OPERATORS

HOME TRANSPORTATION CO. A national heavy hauler has immediate need for 1971 or later 3 Axle Diesel Tractors. Good pay. Loaded or empty. Husband and wife team welcome. You are paid after each load. We pay for all permits and base tag. Call (800) 241-5771 or (800) 282-9018. (51-8)

WANTED EXPERIENCED AIRCRAFT — SHEET METAL WORKERS

Taking applications for experienced only:
Sheet metal bench workers. Light Assembly Work, Drilling, Trimming, Some Layout experience.
Inspector: Must be familiar with: Aircraft Detail, Parts, Drawings, Sheet Metal Fabrication, Aircraft Specifications and Quality Control Procedures.
MISSOURI METAL SHAPING COMPANY
9970 PAGE BLVD.
ST. LOUIS, MO. 63132
314-428-3363 (1-4)

PULP & PAPER ENGINEER BS CHEMICAL or MECHANICAL ENGINEERING

7-15 years experience in paper mill or paper mill engineering, particularly in causticizing, digesting, wash & screen and bleaching. Salary commensurate with experience and competitive with industry. Benefits and moving expenses. Location — North Florida. Please send, apply or call to MR. C. A. TOUGAS
E. A. WATKINS & COMPANY
P. O. Box 2194
Tallahassee, Fla. 32304
or
Phone Collect 904-576-7181 (1-5)

WANTED

JOURNEYMEN

TOOL MAKERS

Experienced in JIGS, FIXTURES, and SPECIAL MACHINE ASSEMBLY.

Must be able to set up & work from blue prints and close tolerance. In our new, special test equipment facility you'll get a competitive salary, permanent work, and comprehensive benefits. Come in or call

313-588-2790

ROY KNUDSEN

SUN ELECTRIC CORP. INDUSTRIAL SYSTEMS DIVISION

32853 Edwards Ave.
Madison Heights, Mich. 48071

An Equal Opportunity Employer M/F Handicapped & Veterans (52-2)

UŽGAVĖNIŲ KAUKIŲ VAKARAS

(MARDI GRAS), rengiamas lietuviškų organizacijų, įvyks 1977 M. VASARIO 19 D. (ŠEŠTADIENI), 6:30 V. V. Jaunimo Centro visose patalpose ir salėse.

Gros 2 orkestrai, šokama dviejose salėse. Įvairi ir įdomi programa. Veiks gėrimų barai, užkandinės, kavinės bei įvairenybių stendai. Visi, visi kviečiami.

Įėjimas auka 5 dol.

Montessori liet. mokyklos Chicagoje auklėtinė Karina Volodkaitė su mokyt. Janina Juknevičiene klasėje pratimų metu. L. Volodkos nuotr.

Detroito lietuviai

ANTANAS GRINIUS

NAUJUOSIUS METUS PRADEDANT

Detroito lietuviai Naujuosius Metus sutiko įvairiose vietose: Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros Centre, Lietuvių Namuose, savuose namuose ir kai kurie Fordo auditorijoje. Jie ten žiūrėjo New Yorko miesto baletą ir vėliau dalyvavo Naujųjų Metų sutikime.

Šiais metais pirmuoju renginiu bus atvykstančios iš Argentinos solistės Adrianos Jocytes koncertas sausio 15 d. 8 v. v. Dievo Apvaizdos parapijos kultūros centre. Prieš koncertą bus kokteiliai, o po koncerto šokiai, kuriems gros Rimas Kasputis. Veiks bufetas. Koncertą ruošia PLJ S-gos Detroito apylinkės jaunimas, Detroito ir apylinkės lietuviai kviečiami atsilankyti ir gausiai šiame koncerte dalyvauti. Bilietus koncertui ir šokiams platina: J. Marcišauskas, L. Mikulionis, Rita Matvėkaitė, Regina Garliauskaitė ir S. Jankauskas. Kaina: 5 dol. suaugusiems ir 3 dol. jaunimui.

NAUJA KUOPOS VALDYBA

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 352 kuopos 1977 metams valdyba išrinkta: pirmininkas — Petras Januška, vicepirmininkas Feliksas Motuzas, sekretorė Birutė Januškienė, finansų sekretorė Elžbėta Jodinskienė, išdininkas Antanas Norus ir izdo globėjai: Mykolas Balčiūnas ir Bronius Burba.

★

Kazys Špakauskas, Lietuvos kariuomenės kūrėjas savanoris, susipažinęs gruodžio mėnesyje su jam siuntinėjama Dirva, ją pamėgo ir Naujuose Metuose per Dirvos bendrąbį Antaną Grinių užsisakė metams ir dar įteikė auką.

SPORTO KLUBO BALIUS

Detroito sporto klubo "Kovas" valdybos ruošiamas koncertas-balius įvyks vasario 5 d. 7 v. v. Kultūros centre. Meninę programą atliks moterų ansamblis, vadovaujamas muziko Stasio Slizio. Status iš anksto rezervuoti pas Rasą Orentienę tel. 274-4136, arba pas Stasę Matvėkienę tel. 477-8765. Suaugusiems 5 dol., jaunimui ir pensininkams 3 dol. Baliaus metu bus įteiktos taurės golfininkams.

Vasario 5 ir 6 dienomis i Detroitą yra pakviesti Toronto klubo "Aušra" sportininkai draugiškoms žaidynėms su Kovo sportininkais. Žaidynės vyks Kultūros centre ir jos prasidės šešta-

dienį, 2 v. p. p., o sekmadienį, 12 val. tuoj po lietuviškų pamaldų.

Sausio 16 d. yra šaukiamas visų sporto klubo "Kovas" narių ir sportininkų tėvų susirinkimas, išvykų į Čicagą ir New Yorką reikalams aptarti.

MERGAIČIŲ CHORAS

Detroito yra suorganizuotas mergaičių choro branduolys. Repetacijos vyksta kiekvieną sekmadienį nuo 11 val. 45 min. iki 1 val. 15 min. Dievo Apvaizdos parapijos patalpose. Mergaitės 13 amžiaus ir vyresnės, prašomos registruotis repetacijos metu sausio 16 d. Mergaičių choro gerą pradžią gali duoti paskatinimo kiek vėliau prijungti ir berniukus. Artėjanti Dainų Šventė, kuri numatyta 1978 metais Toronte, Kanadoje, skatina ir įpareigoja Detroito koloniją eiti kartu su kitom kolonijomis ir stengtis mūsų jaunimą išjudinti ir paruošti lietuviškos dainos triumfui.

S. Slizys

FLORIDA

PAGERBTA ŠIMTAMETĖ SUKAKTUVININKĖ

Pasveikinti Celiną Mošinskienę jos 100-jo gimtadienio proga i LB Floridos Auksinio Kranto Pompano Beach apylinkės gruodžio 4 d. suruoštą pobūvį atsilankė apie 100 svečių. LB apyl. pirm. Ona Liutermozienė jai prisegė gražią orchidėją ir po savo trumpo žodžio pakvietė B. Aušrotą šios šventės programai vadovauti.

Iš Miami 10-to televizijos kanalo (ABC) atvykę filmotojai turėjo pasikalbėjimą su ja prie didžiulio gimtadienio pyrago ir prie gausių gėlių puokščių. Paklausta kaip ji jaučiasi sulaukusi šimto, ji linksmiai atsakė, kad jaučiasi kaip 50-ties, norėtų šokti, tik niekas nekviečia. Vakare filmas buvo rodomas laike žinių ir sekančią dieną dar sykį pakartotas per žinias vidudienį.

Sukaktuvinininkės sūnus Algirdas, atskridęs iš Brazilijos, trumpai papasakojo apie idomius motinos išgyvenimus Rusijos revoliucijos laikais ir apie jos gyvenimą Brazilijoje. Toliau žodžiu sukaktuvinininkę sveikino kun. A. Senkus, Miami Altos pirm. P. Šilas, Pompano Beach LB apylinkės įsteigėjas V. Balčiūnas, Palm Beach apylinkės valdybos vardu P. Mikšys ir mažlietuvis A. Lekšas, kuris taip pat padėklavo savo tėvo sukurtą jautrų

Gintaras Karosas

BOSTON

GINTARAS KAROSAS GAVO MAGISTRO LAIPSNĮ

Suffolk Universitetas Bostone, praeitais metais spalio mėn. suteikė Gintarui Karosui magistro laipsnį iš administracinių mokslų "Master in Public Administration". Šis laipsnis atidaro duris Gintarui į plačią politinę, administracinę veiklą.

Iki 1967 metų Gintaras buvo užimtas muzika, teatru, skautais, lietuvių šeštadienine mokykla, tautiniais šokiais. 1967-68 metų vasarą Gintaras jungiasi i respublikonų partiją ir dirba John Sears Bostono mero išrinkimui. Ten jis susipažįsta su Massachusetts partijos veikėjais, įgauna prak-

eilėraščių apie Mažąją Lietuvą ir Rambyno kalną.

Sveikinimus raštu ir telegramomis pakaitomis skaitė B. Aušrotas ir B. Sidzikauskienė. Jų buvo labai daug ir nevisus galima buvo ištisai perduoti. Buvo perskaityti sveikinimai prezidento Gerald R. Fordo ir žmonos, Floridos gubernatoriaus Reubin Askew, Floridos senatorių Richard Stone ir Lawton Chiles ir kongresmano C. W. Bill Young, sen. Robert Dole ir Kansas ir būsimo viceprezidento sen. Walter F. Mondale. Taip pat raštu sveikino LMKF skyriai iš New Yorko, Chicagos ir Philadelphia; iš St. Petersburgo lietuviai skautininkai ir jų šeimos atsiuntė labai gražiai pieštą didelį sveikinimą ir 16 rožių — po vieną nuo kiekvieno pasirašiusio. Buvo sveikinimų iš viso pasaulio.

Sukaktuvinininkė gavo daug gražių dovanų.

Rengėjams ir svečiams padėjo sūnus Vytautas, tačiau prie mikrofono priėjusi ir pati sukaktuvinininkė Celiną Mošinskienė tarė jautrų padėkos žodį. (bvs)

guoja "Lietuvių Jaunimas". Jis lankosi ir Pietų Amerikoje, kur randa patriotiniai nusiteikusių jaunimą.

Nuo 1972 metų Gintaras dirba prezidento Nixono rinkiminėje kampanijoje, bet pradeda trauktis iš viešosios veiklos ir imasi rimtai studijų.. Tais pačiais metais Gintaras ištraukia i Etninių grupių veiklą, tapdamas tų grupių koordinatorium. Atstovauja Massachusetts valstybę, kaip delegatas Respublikonų konvencijoje Miami Beach, Floridoje 1972 metais. Jis yra etninių grupių tarpininkas prezidento rinkimuose. 1973 metais Gintaras vyksta i Washingtoną ir dirba prezidento Nixono inauguracijos štabe.

1974 metais jis gauna komercinių mokslų bakalauratą ir pradeda ruošti magistro laipsniui. Per visą laiką jis yra dekanas garbės sąrašė.

Sunku būtų išvardinti visas organizacijas, kurioms Gintaras priklauso: ASPA (American Society for Public Administrators), AMA (American Management Assoc.), Suffolk Universitetą baigusiųjų organizaciją, Lietuvos Vyčių, Bostono šachmatininkų klubo, Bostono Lietuvių Piliečių Klubo direktorius (1969 — 1970), Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Jaunuolių komisijos pirmininkas, Bostono Skautų Akademikų buvęs pirmininkas, Bostono "Geležinio Vilko" šaulių jaunimo kuopos steigėjas ir buvęs pirmininkas.

Jis įgyja praktikos dirbdamas su įvairiomis etninėmis grupėmis, ir tą savo praktiką panaudoja mokslui. Jis parašė magistro laipsniui gauti temą: "Etninių grupių įtaka valstybei ir visuomenei". Tai 170 puslapių darbas, kur duodamos etniko apibūdinimas, istorinis vyksmas, sustojama prie statistikų ir jų netobulumo. Kiek plačiau sustojama ties naująja emigracija, ir apginamos išvados.

Už šį darbą Gintarui Karosui buvo suteiktas Magistro laipsnis.

Linkime Gintarui sėkmės.

(ev)

• **Perkant ar parduodant namus**, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandoje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

CLEVELANDE

Aurelija Balašaitienė

Sveikame kūne sveika siela

'Mens sana est in corpore sano.'

Lotynų priežodis

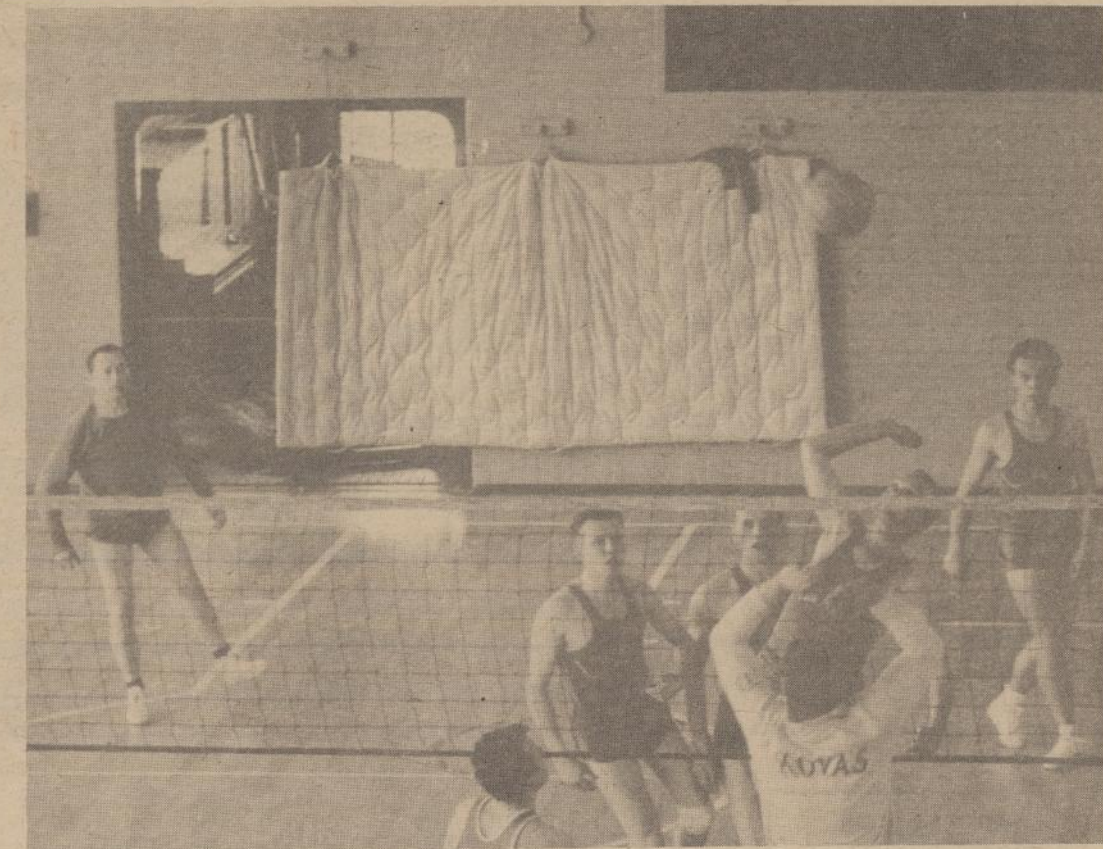
'Atiduočiau visą savo laiką, jei galėčiau padėti lietuviškam jaunimui atskleisti mūsų folkloro turta ir grožį', mano dideliu nustebimui sako Algirdas Bielskus, visiems gerai žinomas kaip sporto vadovas, treneris ir ilgametis visų lengvosios atletikos sričių entuziastas. Mano svečio veide, kalbant apie muziką, spindi entuziazmas, ir aš nežinau, kas jam atrodo svarbiau - sportas ar muzika. 'Mano šeimoje visi skambino pianinu, išskyrus mane vieną. Aš norėjau būti muziku, bet per vėlai muzika rimčiau susidomėjau. Mano pamėgimas dainuoti suartino mane su 'Aušros' gimnazijos muzikos mokytoju komp. Švedu, kuris gimnazijoje atgaivino susidomėjimą folkloru ir jo interpretacija. Drauge su a.a. dail. V. Raulinaičiu įstojau į Švedo vadovaujamą folkloro ratelį. Lankiau dažnai teatrą, domėjausi kompozicija. Pastebėjęs mūsų pramoginės muzikos primityvumą, sekdamas Liudo Jarošeko idėjas, įstojau į studentų kvartetą, kuriame dainavau, rašiau gaidas, aranžamentus tekstus ... Tačiau gyvenime kitaip išėjo. Studijavau techniką ...' - tęsia toliau mano svečias, mane giliai nustebindamas savo tokiu pasakojimu ... Vokietijoje jis vadovavo stovyklos chorui, keliavo su studentų kvartetu per visą Vokietiją, pašvėsdamas daugiau laiko muzikai, negu sportui. Vėliau, atvykęs į Clevelandą, šalia savo aktyvios veiklos sporte, Algirdas Bielskus suorganizavo jaunimo chorą, su kuriuo pastatė 'Jonines', sudarė mergaičių trijo (Žilinskaitė, Malcanaitė, Bartuškaitė) ir buvo Čiurlionio Ansamblio chormeisteriu 15 metų.

Stebiu prieš mane atskleidžiančią dualistinę asmenybę ir pakartotinai įsitikinu žmogaus pajėgumo neišsemiamu, jei tame žmoguje pirminė varomoji jėga yra nenumalšinamas troškimas dirbti ne savo asmeninei naudai, o ieškoti savęs išsipildymo, spinduliuojant į aplinką savo nesavanaudišką nusiėtimą. Algirdas Bielskus pasižymi ne vien dideliu pasišventimu, beveik visišku atsisakymu savo asmeniško gyvenimo, bet taip pat neįprastu kuklumu. Retai tema tute jį scenoje užimantį garbingas vietas prezidiumuose. Negirdim jo sakant sveikinimo kalbą ... Bet žinome, kaip jis virš 25 metų į treniruotes vežiojo vaikus, apgadinęs ne vieną savo automobilį, o kuri

laiką net ir išigydamas dar kitą, kad, reikalui esant, vyresni jaunuoliai-sportininkai galėtų juo pasinaudoti ... Ir daug porų sportinių batelių jiems yra jis nupirkęs už savo pinigus ... Apie tai nerąšomi straipsniai, neorganizuojami jubiliejai ir iškilmingi pietūs ... Jo didžiausias pasididžiavimas yra jo mokinių-sportininkų laimėjimuose.

Algirdas Bielskus myli jaunimą visa savo sielos gelme, pats to žodžiais neišreikšdamas, tik savo gyvenimo ilgamečiu pavyzdžiu įrodydamas. 1950 metais, vos atvykęs į Clevelandą, Bielskus įstojo į 'Žaibo' sporto klubą. Nuo pat ankstyvos jaunystės dienų pamėgęs sportą, 1938 metų 'Aušros' gimnazijos dailiojo čiuožimo čempionas, Vokietijoje žaidęs lietuvių sporto rinktinėse, vėliau tapęs rinktinės vadovu, jis nutarė ir sporto srityje dirbti nuosekliai ir planingai. Sutraukęs į Rosenheimo stovyklą pajėgiausius lietuvius lengvaatletus, jis sudarė reprezentacinę komandą, kuri tapo reprezentaciniu vienetu. Prireikus stadijono, stojo į vokiečių sporto klubą ir tapo jo vyriausiu treneriu. Perėjęs per Vokietijos sporto elito eiles, lankęs trenerių kursus, pats Vokietijoje dėstė lengvosios atletikos kursuose ir teisėjavo vokiečių rajoninėse rungtynėse.

'Žaibo' klube Clevelande jis rado kelis sportininkus, su kuriais teko dirbti Vokietijoje. Jau tų pačių metų rudeni, po intensyvios treni-

Žaibiečiai rungtynėse su Detroito sportininkais. Nuotraukoje kairėje A. Bielskus. Toliau atpažinti R. Babickas, J. Zorska, L. Klimas, M. Leknickas. V. Valaičio nuotr.

ruotės, 'Žaibas' dalyvavo amerikiečių rungtynėse, kuriose iškilo mūsų sporto žvaigždės: Elvyra Šikšniūtė, Jurgis Vodopalas, Jonas Bagdonas, Nijolė Balčiūnaitė ir kiti. Elvira Šikšniūtė, buvusi visos Bavarijos čempionė, bėgime atsiekė gerų rezultatų ir buvo numatyta į Helsinkio olimpinę atranką. Stefos Juodvalkytės rutulio stūmimo rekordas nėra sumuštas iki dabar.

Ieškodamas prieauglio, Algirdas Bielskus skelbimų pagalba kvietė vaikus į treniruotes, sudarydamas šešias amžiaus grupes nuo 9 iki 18 metų. Jo iniciatyva buvo sukurta 11 lituanistinių mokyklų rungtynių. Lietuvių Dienų sporto programos, kurių metu buvo verbuojami nauji sportininkai, turėjo didelį pasisekimą jaunimo tarpe. Per 25 metus treniruotės pastoviai vyko du kartus į savaitę ... Į jas Bielskus jaunimą suveždavo pats ir

po treniruočių išvežiodavo į namus ... Per tą laiką išaugo naujos čempionų kartos, pasiekusios naujų rekordų.

Atsakydamas į mano klausimą, kodėl jis per ilgą eilę metų tiek laiko pašventė lietuvių sporto labui, jis teturėjo jo vieną atsakymą: 'Kiekvienas žmogus daro, ką jis mėgsta: rašytojas rašo, kompozitorius kuria ...' Šiuo metu Algirdas Bielskus, palaipsniui pasitraukdamas iš aktyvios treniruočių programos, išauginęs naują trenerių kadra, eina net keletą svarbių pareigų. Jis yra Šiaurės Amerikos Lietuvių Sporto Federacijos pirmininku, koncentruodamasis daugiau į teoretinę ir organizacinę sritį. Amerikiečių sporto organizacijose Algirdas Bielskus yra žinomas kaip aštuoneris metus išbuvęs Ohio Valstijos Lake Erie Lenvosios Atletikos Mėgėjų Unijos pirmininku, Lengvosios Atletikos Vadovu (Supervisor) Clevelando Miesto Švietimo Vadybų Sporto Centre (Community Recreation Centers of City of Cleveland, Board of Education).

'Mūsų sporto organizacijos yra spontaniškos, gyvos ir, be abejo, turi šviesią ateitį', toliau tęsia mano svečias. '1978 metais organizuojamos (gal Toronte) pasaulio lietuvių sporto žaidynės sutrauks apie 700 dalyvių, 78-80 komandų. Deja, ir mūsų sportininkai-jaunuoliai perėjo tam tikrą nuosmukį, stipriai paveikti mokyklose dominavusios liberalistinės atmosferos, kuri negatyviai atsiliepė į visą Amerikos jaunimą. Sukrečiantis faktas buvo dar tas, kad mūsų jaunimas plačiai naudojo narkotikus, apie ką nei mūsų visuomenės organizacijos, nei mūsų šeimos nariai nenori kalbėti. Nuduo-dame, kad tokie dalykai mūsų tarpe neegzistuoja, prisi-dengdami gero doze hipo-krizės, nes esame pratę 'sušluoti dulkes po kilimu'. Ir nors reikalai taisosi, bet vistiek turiu prisipažinti, kad paskutiniuoju laiku sportinėse išvykose labiau vyravo ne sportiška dvasia, bet no-

ras 'paužti', kad net sienos skambėtų! Kartais jaunimą būna sunku sutvarkyti ir palaikyti sportiniam vienetui būtiną drausmę. Organizacijos vengia glaudžiau bendradarbiauti. Jaunimu nenorima dalintis, laikant savąją užduotį svarbiausia iš visų. Kartais kyla klausimas, ar lietuvių vardo garsinimas nėra svarbesnis už organizacijos sueigą ... Reikėtų dažniau reikalą pasverti ant bendrų visuomeninio reikalo svarstyklių.'

Tačiau jo tikėjimas į sporto naudą jaunam žmogui toli gražu nėra susilpnėjęs. 'Sportininkas yra idealistiniai nusistatęs jaunas žmogus, švarus kūnu ir mintimis', baigia Algirdas Bielskus mūsų malonų pokalbį, skubėdamas į sportininkų posėdį. 'Todėl džiugu, kad Clevelando Lietuvių Klubo patikėtinių taryba nutarė 'Žaibą' paremti 1000 dolerių, kad 'Žaibo' iškilioji krepšinio komanda galėtų istoti į Euclid krepšinio lygą.'

Aš spaudžiu jo užgrūdintą kietą ranką ir susimąstau: jo skubėjime jaučiu norą stabdyti laiką. 'Tiek daug dar pažadų man ištęseti, tiek daug darbų išbaigti', pasakė garsusis amerikiečių poetas Robert Frost ...

Tarp meilės muzikai, jaunimui ir sportui, Algirdo Bielskaus gyvenimas turtinas, turiningas ir pilnas. Telieta palinkėti jam toliau sveikatos ir ištvermės, kad tiek savo darbu, tiek savo pavyzdžiu jis ir toliau skatintų mūsų priaugančias kartas sveikam laiko praleidimui, kuris plačioje sporto pasaulio arenoje garsintų lietuvių vardą ir tuo pačiu lavintų juos kūnu ir dvasia.

• **Apdraudós reikalais geriausius patarnavimus gau-site kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.**

• **Lietuvių grožio salionas SILVER SHEAR — Hair Fashion, 687 East 185 St., Cleveland, Ohio 44119. tel.: 486-4240.**

Algirdas Bielskus vienų rungtynių metu prie teisėjavimo stalo stadione 1961 m.

Clevelando Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokytojai. Kalba mokyklos direktorė V. Augulytė. Sėdi iš kairės: kun. L. Zaremba, S. J., J. Budrienė, tėvų komiteto atstovas A. Tallat-Kelpša, R. Gelažienė, kun. G. Kijauskas, S. J., kanklių mkt. D. Čepulytė, A. Malėnienė, D. Grigaliūnienė, R. Šilgalienė, St. Stasienė, A. Miškinienė, O. Žilinskienė, E. Mackevičienė, J. Dunduras. (Trūksta J. Vyšnionio, muz. A. Mikulskio U. Stasaitės ir bibliotekos vedėjos D. Staniškienės).

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

- SAUSIO 22 D. Dirvai paremti balius Lietuvių Namų salėje.
- VASARIO MĖN. 5 D. — literatūros vakaras, rengia moksleiviai ir studentai ateitininkai.
- VASARIO 6 D. Naujosios parapijos viršutinėje salėje Dr. K. Jurgėlos knygos sutikimas. Ruošia Kar. Juozapavičiaus šaulių kuopa.
- VASARIO 19 D. Tradicinis užgavėnių blynų balius Lietuvių Namuose. Rengia Pilenų tunto skautų tėvų komitetas.
- KOVO 12 D. Kaziuko mugė.
- BALANDŽIO 16 D. 1977 m. Grandinėlių balius Slovėnų Auditorijoje.

- BALANDŽIO 10 D. Skautininkų Draugovės velykinis stalas.
- BALANDŽIO 17 D. LB Ohio apygardos atstovų suvažiavimas.
- BALANDŽIO 23-24 D.D. Birutietės rengia reto įdomumo skulptūros parodą.

penktadienį 8-9 v. v.
★
BALTIJOS AIDAI
pirmadienį 8-9 v. v.
★
WXEN-FM 106.5 MC

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Telefonas (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI.

Dengiamo stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms.

Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.

MARTINS ir GUNARS KAULINS

Lakewood, Ohio

Tapkite knygos

'TAUTINĖS MINTIES KELIU'

mecenatu ar rėmėju

----- I š k i r p t i -----

AMERIKOS LIETUVIŲ
TAUTINEI SĄJUNGAI
87-80 96th St.
Woodhaven, N. Y. 11421

"Tautinės minties keliu" knygą užsiprenumeruoju kaip

- ☐ mecenatas\$100.00
- ☐ garbės prenumeratorius\$ 50.00
- ☐ prenumeratorius rėmėjas\$ 20.00

(Čekius rašyti National Lithuanian Society of America, Inc. vardu).

Priedu čekį sumoje \$.....

Pavardė ir vardas

Adresas

metų užbaigimas.

• GEGUŽĖS 22 D. Pedagoginių Lituanistikos Kursų rengiamas O. V. Milašiaus minėjimas.

• BIRŽELIO 5 D. Pedagoginių Lituanistikos Kursų mokslo metų pabaiga.

• BIRŽELIO 26 D. Kar. Juozapavičiaus šaulių kuopos gegužinė prie ežero.

WANTED

MILL OPERATORS

Experienced Mill operators.

Must set up own job.

Qualified Applicants.

APPLY IN PERSON

MARTIN ELECTRIC DIV.

DI-DRO SYSTEMS, INC.

3040 E. Outer Drive

Detroit, Mich. 48231 (2-4)

Mūsų brangiom draugui antrakaimiečiui

VYTUI MARČIUKAIČIUI

tragiškai ir netikėtai mirus, jo tėvus, sese-

ris ir artimuosius giliai užjaučia ir kartu

liūdi

Antras Kaimas

A. A.

VERONIKAI ALIŠAUSKIENEI

mirus, jos vyrui POVILUI ALIŠAUSKUI ir artimiesiems reiškiamė gilią ir nuoširdžią užuojautą

Cezaris ir Genė Modestavičiai

Mokame aukščiausių nuošimtį už santaupų pažymėjimus

6½% įnešus \$1,000
12 mėnesių

6¾% įnešus \$1,000
30 mėnesių

7½% įnešus \$1,000
48 mėnesiam

7¾% įnešus \$1,000
72 mėnesiam

Pagal federalinės valdžios įsaką už santaupas, išimtas oš pažymėjimo sąskaitos prieš nurodytą laiką, nemokamas nuošimtis už 90 dienų, o už likusį periodą ant išimtos sumos išmokamas tik reguliarius santaupų knygutės nuošimtis (5 1/4%)

Patogiausias taupymo būdas reguliari taupymo knygutė

Už įnašus mokame

5¼%

Įdedi kiek nori, išimi kada nori

Nuošimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas du kartus metuose

Santaupų sąskaitos apdraustos iki \$40,000.

MES TEIKIAME GEROMIS SĄLYGOMIS PASKOLAS

NAMŲ PIRKIMUI

Open
Saturdays
Closed
Mondays

Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION

MAIN OFFICE
798 East 185th St.

SUPERIOR OFFICE
6712 Superior Ave.

EUCLID OFFICE
13515 Euclid Ave.

CEDAR OFFICE
14406 Cedar Road
(near Green)

CLEVELANDE IR APYLINKSE

• Antanas Gustaitis, rašytojas ir poetas, sausio 22 d. atvyksta iš Bostono į Clevelandą ir Dirvos baliuje atliks pagrindinę dalį meninės programos.

SAVOSIOS KALBOS RŪPESČIAI

Sausio 13 d., ketvirtadienį, 7:30 v. v. Naujosios parapijos mažojoje salėje kalbininkas St. Barzdukas LB Clevelando apylinkės vakaronėje kalbės tema "Kalbos taisyklų ir švarumas". Visi laukiami. Pašnekesy dalyvauti ypačiai praverstų mūsų bendruomenės jaunosios kartos nariams, jų veikėjams, laikraščių korespondentams.

• Dėl pašto veiklos viešas apklausinėjimas įvyks sausio 20 d. nuo 9 val. ryto Sheraton-Cleveland Hotel, Lewis Room, 24 Public Square. Kongreso studijinė

VISI MALONIAI KVIEČIAMSI Į DIRVOS BALIŲ

Š. M. SAUSIO 22 D., ŠEŠTADIENI, 7 VAL. VAK.
LIETUVIŲ NAMUOSE, 877 EAST 185 STREET.

Programą atliks:

rašytojas-poetas ANTANAS GUSTAITIS;
akordeonistas DANIELIUS GENDRIKIS.

Stalai po 10 asm. arba pavieniui užsakomi pas E. Maslauskienę tel. 692-1921, K. Karalį tel. 229-2419, Dirvoje tel. 431-6344 ir Patria krautuvėje tel. 531-6720.

Kaina asmeniui 12 dol. Bus karšta vakarienė ir gėrimai ant stalų. Šokiams gros STRIMAČIO orkestras.

Rengia ALT S-GOS CLEVELANDO SKYRIUS

1000 DOLERIŲ PREMIJA LIETUVIŲ KULTŪRINIAMS REIKALAMS

Clevelando Lietuvių Amerikos Piliečių Klubo patikėtinių taryba nutarė skirti kasmet 1000 dolerių premiją lietuvių kultūros išlaikymo reikalams, nustatydamas šias taisykles:

1. Lietuvių klubo patikėtinių taryba kas metai skiria \$1000 premiją.

komisija iki kovo 15 d. įvairiose vietose renka medžiagą dėl pašto veiklos, kurią pateiks kongresui ir prezidentui. Asmenys, norintieji liudyti apklausinėjime, praneša apie tai tel. 522-4567.

Apklausinėjimui vadovaus komisijos nariai Kent Rhodes ir Paul J. Krebs.

• Sol. Adrianos Jocyts, iš Argentinos, koncertas įvyks Nauj. parapijos salėje sausio 13 d. Rengia Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos Clevelando skyrius.

• Superior Savings bankas ir toliau moka aukščiausius dividendus už indėlius, kai kiti bankai nuo N. Metų sumažino.

2. Patikėtinių taryba gali visą \$1000.00 skirti kaip vieną premiją arba skirti dvi premijas po \$500.00.

3. Premijos laimėtojams duodamas ir Lietuvių klubo premijos skyrimo garbės pažymėjimas.

4. Premija skiriama:

a. už ypatingus atsiekimus lietuvių švietimo, mokslo, meno ir apskritai kultūros srityse;

b. už išskirtinį pažangumą lituanistinio mokslo srityje mokiniams, studentams, profesoriams, mokomųjų institucijų vadovams;

c. už lietuviškiems tikslams atliktus svarbius darbus, visuomenė, organizacinė, informacinė ar politinė srityje.

5. Premija skiriama tik lietuviams ir lietuvių organizacijoms, sambūriams, grupėms, institucijoms, chorams, ansambliams, klubams.

6. Už ypatingus darbus, išimties atveju, Lietuvių

klubo patikėtinių taryba gali skirti premiją ir ne lietuvių kilmės asmenims.

7. Premija gali būti skiriama tik tiems asmenims, kurie gyvena Clevelande ar Ohio valstijoje arba organizacijoms, institucijoms ir t.t., kurios veikia Clevelando ar Ohio valstijoje.

8. Premija įteikiama iškilmingai metiniame narių susirinkime arba specialiai premijai įteikti skirtame vakare.

9. Premija \$1000.00 kasmet paimama iš narių mokesčio fondo.

Naujai Lietuvių klubo patikėtinių tarybai pasiskirsčius pareigoms, iki kovo 30 dienos kiekvienais metais patikėtinių taryba sudaro premijų komisiją, parinkdama tris asmenis iš visuomenės tarpo. Toji komisija privalo išstius metus sekti Clevelando ir Ohio lietuvių gyvenimą, įvykius ir

registruoti premijos dėmesio vertus asmenis, organizacijas, renginius ir t.t. Komisija turi bent kartą kas tris mėnesius surinkti ir drauge sudaryti premiją apdovanotų asmenų ar organizacijų sąrašą. Metų pabaigoje komisija pasiūlo patikėtinių tarybai ne daugiau kaip penkis kandidatus premijai skirti ir surašo motyvus dėl kurių premija skir-tina.

1976 metų (1977) premijai kandidatus parinkti sudaroma komisija iš LB Clevelando apylinkės pirmininko, ALT Clevelando skyriaus pirmininko ir šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos direktoriaus arba šių organizacijų deleguotų asmenų. (kk)

Iš tarybinės buities: Ura! rėkia tarybinės šeiminkė, aš savo galvą praradau, kol radau "Gastronome" kopūsto galvą.

(Liter. Gazeta, nr. 50)

A. A.

JURGIS DARGIS,

žinomas visuomenės veikėjas, buvęs Nepriklausomos Lietuvos taikos teisėjas, vyriausias notaras, Kauno apskr. žemės reformos komisijos pirmininkas, Vidaus reikalų ir Krašto Apsaugos ministerijų ilgametis juriskonsultas, vienas iš Korp! Neo-Lithuania steigėjų, Kauno advokatas, mirė Los Angeles mieste 1977 m. sausio 2 d., eidamas 93-sius amžiaus metus (gimęs 1884. VII. 20).

1944 m. vasarą su šeima (žmona Marija Deltuaitė-Dargienė, dukterimis Eleonora ir Sofija) pasitraukė iš okup. Lietuvos į Vakarus ir ligi 1949 m. gyveno Prancūzijoje, iš kur išvyko į Venezuelą, o 1962 m. persikėlė į Los Angeles, Kalifornijoje, kur gyveno ligi mirties, dukterų globojamas, visą laiką buvęs palyginti geros sveikatos ir dvasiškai aktyvus.

Atsisveikinimą su velioniu Hamrock koplyčioje š. m. sausio 6 d. suruošė Los Angeles neolituanai, rožinis už velionio sielą buvo šv. Kazimiero bažnyčioje sausio 7 d. vakare. Palaidotas Šv. Kryžiaus kapinėse sausio 8 d. Los Angelėje.

Giminėms, draugams, pažįstamiems ir visuomenei praneša nuliūdusios velionio dukterys ir šeima

ELENŲNORA ir BRONIUS BUDRIŲNAI, •
SOFIJA DEVEIKIENĖ, JOS DUKRA,
SŲNUS, MARTI ir ANŲKAI.
2620 Griffith Park Blvd.
Los Angeles, Calif. 90039

Vaidas iš Clevelando suruoštos Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos eglutės. Prieky sėdi kanklininkės E. Muliolytė, Rita Kazlauskaitė ir M. Bankaitytė. J. Garlos nuotr.

DIRVA

MIRĖ JONAS MUSTEIKIS

Po sunkios ir ilgos ligos 1976 m. gruodžio 15 d. mirė savoje tėviškėje Lietuvoje, Pikčiūnuose Jonas Musteikis. Velionis buvo ištremtas į Sibirą su visa šeima. Už narsumą kovoje su bermon-tininkais prie Radviliškio buvo apdovanotas Vyties Kryžiumi. Nepriklausomybės laikais priklausė šau-liams.

Liko nuliūdusi žmona Anelė, sūnus, dvi dukterys ir brolis.

• Jūratė Statkutė de Ro-sales, Dirvos bendradarbė Venezueloje, kurios straipsniai apie Čiurlionį šiuo metu spausdinami Dirvoje, siunčia šventinius linkėjimus ir rašo: "Paštas visiškai ne-ateina: prie Kalėdų spūsties prisidėjo mūsų laiškanėsio liga, o pavaduotojo jam nėra... ne todėl, kad žmonių nebūtų, o todėl, kad Caracase nėra namų numerių, ir bet koks laiškanėsysis turi savo zonoje atmintinai žino-ti kiekvieno namo pavadinini-

mą. Tikėsit, ar ne, bet mūsų saulėje padangėje taip yra!"

APVOGĖ LIETUVISKĄ KRAUTUVĘ

Kalėdų naktį nežinomi piktadariai išlaužė duris ir įsibrovę į Galminienės laikomą lietuviškos spaudos ir kitų tautinių išdirbinių bei plokštelių krautuvę išnešė tris tautinių drabužių eilutes, keletą pačių didžiausių lietuviškų lėlių, gintaro ir kitų papuošalų.

Knygynas randasi Wood-havene, N. Y. prie pat ju-dėjimo gatvės Jamaica Ave.

• Dr. Danguolė Tamulio-nytė švietimo departamen-to yra pakviesta į Washing-toną dalyvauti etninių stu-dijų komisijos posėdžiuose, kuriuose bus peržiūrėti et-ninių grupių pasiūlyti pro-jektai, kuriuos turėtų rem-ti federalinė valdžia.

• Loreta Nykštėnaitė sausio 8 d. Australijoje su-situokė su inž. Jonu Petrai-čiu. Vestuvėse dalyvavo iš Clevelando nuskridusios Da-na Nykštėnaitė ir Jūratė Petraitytė. Jaunoji yra bai-gusi Clevelando universite-tete biologijos mokslus ir dalyvavo Grandinėlyje ir Čiurlionio ansamblyje.

• Vytas Marčiukaitis, 31 m. amžiaus, Lietuvių Klubo Clevelande tarnautojas, mī-rė sausio 5 d. Palaidotas Detroite, kur gyvena jo tė-vai ir artimieji.

Vytas Marčiukaitis į Cle-velandą buvo atsikėlęs prieš ketverius metus iš Chica-gos. Buvo baigęs universi-tetą ir turėjo chemijos mokslų bakalaurą. Kurį lai-ką vaidino Antro Kaimo te-atro grupėje.

• Rūta Mockutė, buvusi clevelandietė, Korp! Neo-Lithuania filisterė, sausio 15 d. 3:30 v. p. p. Los An-geles šv. Kazimiero liet. pa-rapijos šventovėje susi-tuoks su inž. Rimu Ane-liausku.

Į vestuves iš Clevelando išskrido jaunosios tėveliai Nelė ir Jonas Mockai. Jonas Mockus yra ALT S-gos Cle-velando skyriaus pirminin-kas.

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

DRAUDIMAS JUMS IR JŪSŲ ŠEIMAI

Prieš perkant naują, ar atnaujinant turimą draudi-mą kreipkitės pas mane ir tikrai įsitikinsite, kad State Farm draudimas yra ge-riausia vertė prieinama kai-na.

KESTUTIS GAIDŽIŪNAS
28801 Lake Shore Blvd.
Willowick, Ohio 44094
Įstaiga 943-1202.
Namai 731-1078

• Rašytojas Algis Bud-rys, iš Chicagos, lankėsi New Yorke, Bostone ir su-sitarė su leidyklomis, ku-rios sutiko išleisti jo nau-jas anglų k. fantastinio tu-rinio knygas.

• Pakeitę adresą, skaity-tėjai maloniai prašomi apie tai tuoj pat painformuoti Dirvą, nes už kiekvieną grą-žinamą egzempliorių mes turime paštui sumokėti 25 centus.

A. A.

VERONIKAI ALIŠAUSKIENEI

mirus, jos vyrui, nacių okupacinio meto re-zistentui ir rezistencinės veiklos mecenatui, POVILUI ALIŠAUSKUI gilią užuojautą reiškiamė ir kartu liūdime.

Buvusių rezistentų būrelio vardu

Jonas Tvainys
Antanas Jurgaitis
Vytautas Laima

Didžiajam lietuvių tautos kūrėjui, kom-pozitoriui, pedagogui, muzikos kritikui

VLADUI JAKUBĖNUI

mirus, gilią užuojautą jo žmonai ir artimie-siems reiškia ir kartu su visa lietuvių tauta liūdi

Birutė Smetonienė
Antanas Smetona
Vytautas Smetona

A. A.

JONUI MUSTEIKIUI

Lietuvoje mirus, jo broliui ANTANUI MUS-TEIKIUI su šeima, liūdėsio valandose, reiškiamė gilią užuojautą

Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos
Detroito Skyriaus Valdyba

Jaunam neolituanui

A. A.

VYTAUTUI NAKUI

staiga mirus, jo tėvams ONAI ir Antanui NAKAMS, tetai MARYTEI ir dėdėms KAZIUI ir JURGIUI KASAKAIČIAMS reiškiamė giliausią užuojautą ir drauge liūdime

Morta ir Vytautas Aleksandras
Račkau skai

Netekusiems savo mylimo sūnaus

A. + A.

VYTAUTO NAKO

pačiame jaunatvės žydėjime, jo tėvams mu-zikui ANTANUI ir ONAI NAKAMS, tetai MARIJAI, dėdėm KAZIUI ir JURGIUI KASAKAIČIAMS reiškiamė gilią užuojautą

Lietuvių Tautinio Akademinio
Sambūrio Valdyba

Lietuvių Tautinių Namų dalininkui

JURGIUI DARGIUI

mirus, dukteris E. BUDRIŪNIENĖ ir S. DE-VEIKIENĖ bei žentą muz. Br. BUDRIŪNĄ ir artimuosius nuoširdžiai užjaučia

Tautiniai Namai
Los Angeles

L.S.T. Korp. Neo-Lithuania steigėjui, filisteriui

JURGIUI DARGIUI

mirus, dukterims EL. BUDRIŪNIENEI ir S. DEVEIKIENEI bei žentui komp. BR. BUD-RIŪNUI ir artimiesiems gilią užuojautą reiškia

L.S.T. Korp. Neo-Lithuania
Los Angeles

A. A.

Fil. JURGIUI DARGIUI,

Korp! Neo-Lithuania steigėjui mirus, kartu su likusiom, dukrom ir jų šeimom bei kitais giminėmis liūdi

Korp! Neo-Lithuania
Chicagoje

Korp! Neo-Lithuania steigėjui filisteriui

A. A.

JURGIUI DARGIUI

mirus, jo dukroms LEONORAI ir ZONEI bei žentui BRONIUI BUDRIŪNUI reiškiamė gi-liausią užuojautą ir drauge liūdime

Veronika Jasiukaitienė,
Morta ir Vytautas Aleksandras
Račkau skai